

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
အပူပိုင်းဒေသစီမံကိန်းဦးစီးဌာန

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး
ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ

Standard Operating Procedures for
Promotion of Fuelwood Substitutes Utilization

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်း

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
		မှ	ထိ
၁	ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာလူထုပညာပေးဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ ဟောပြောမည့်ကျေးရွာများအား စိစစ်၍ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း	၁	၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့်အချက်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	၂
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ ဟောပြောပွဲအထောက်အကူပြု/သရုပ်ပြပစ္စည်းများပြင်ဆင်ခြင်း	၂	၃
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ဟောပြောပွဲ အောင်မြင်စေရေး ကြိုတင်စည်းရုံးဆောင်ရွက်သင့်သောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄	၄
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ဟောပြောဆောင်ရွက်မည့်သူများမှ လိုက်နာရမည့်အချက်များ	၄	၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ခြင်း	၅	၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ဟောပြောရမည့်အချက်အလက်များပြင်ဆင်ခြင်း	၅	၇
	လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ လုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာပေးပို့ခြင်း	၇	၈
၂	တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများဖွင့်လှစ်ပြသခြင်း	၉	၉
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ ဟောပြောရမည့်အကြိမ်ရေနှင့် အစီအမံဆောင်ရွက်ခြင်း	၉	၁၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့်အချက်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၁	၁၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ ဟောပြောပွဲအထောက်အကူပြု/သရုပ်ပြပစ္စည်းများ	၁၂	၁၃

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
		မှ	ထိ
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ဟောပြောပွဲ အောင်မြင်စေရေး ကြိုတင်စည်းရုံးဆောင်ရွက်သင့်သောလုပ်ငန်းများ	၁၃	၁၃
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ဟောပြောဆောင်ရွက်မည့်သူများမှ လိုက်နာရမည့်အချက်များ	၁၃	၁၄
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ လမ်းညွှန်မေးခွန်းများဖြင့် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆွေးနွေးနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၅	၂၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ဟောပြောရမည့်အချက်အလက်များပြင်ဆင်ခြင်း	၂၂	၂၃
	လုပ်ငန်းစဉ်-၉။ လုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာပေးပို့ခြင်း	၂၃	၂၅
၃	ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက် လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း	၂၆	၂၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ စံပြကျေးရွာတည်ထောင်ရာတွင် ပါဝင်ရမည့် စံနှင့်အညွှန်းများ (C&I) သတ်မှတ်ခြင်း	၂၆	၂၉
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ စံပြကျေးရွာများကွင်းဆင်းရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း	၃၀	၃၀
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ စံပြကျေးရွာတည်ထောင်ရာတွင်လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်အချက်အလက်များ	၃၁	၃၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ စံပြကျေးရွာ တည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းများအားအဆင့်ဆင့် ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ခြင်း	၃၂	၃၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံး စံပြကျေးရွာ ရေရှည်တည်တံ့စေရန်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၅	၃၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ လုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုတင်ပြခြင်း	၃၇	၄၀

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
		မှ	ထိ
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ထူးချွန်စံပြကျေးရွာ သတ်မှတ်ခြင်း	၄၁	၄၁
	ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအတည်ပြုချက်ပုံစံ	၄၂	၄၃
	ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းတိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာပုံစံ	၄၄	၄၄
၄	စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုဖြန့်ဖြူးဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၅	၄၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုဝယ်ယူခြင်း	၄၅	၄၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများအားစိစစ်လက်ခံခြင်း	၄၆	၄၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများ ထုတ်ယူ/သုံးစွဲမှုမှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း	၄၆	၄၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများကိုသယ်ယူခြင်း	၄၇	၄၇
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ဟောပြောပွဲအလိုက်ဖြန့်ဖြူးရမည့် စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုအရေအတွက်သတ်မှတ်ခြင်း	၄၇	၄၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများဖြန့်ဝေရမည့်အစီအစဉ်	၄၈	၄၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုလက်တွေ့စမ်းသပ်ပြသခြင်း	၄၈	၄၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ အေဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲရာတွင် လိုက်နာရမည့် အချက်များ	၄၉	၄၉
	လုပ်ငန်းစဉ်-၉။ ဌာနဖြန့်ဝေခဲ့သည့် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ သုံးချနေမှုအခြေအနေသုံးသပ်တင်ပြခြင်း	၅၀	၅၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁၀။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများဖြန့်ဝေပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း	၅၆	၅၆

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
		မှ	ထိ
၅	ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး လောင်စာတောင့်များ သုံးစွဲခြင်း	၅၇	၅၇
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။လုပ်ငန်းတာဝန်များ	၅၈	၅၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ	၅၈	၅၉
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရ မည့်အချက်များ	၅၉	၆၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ကောက်ယူရရှိသည့် အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း	၆၁	၆၂
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း	၆၃	၆၄
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း	၆၄	၆၄
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုသုံးသပ် တင်ပြခြင်း	၆၄	၆၅
	လောင်စာတောင့်စာရင်းရေးသွင်းရန်ပုံစံများ	၆၆	၇၀
၆	ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်စွည်းသုံးစွဲခြင်း	၇၁	၇၁
	လုပ်ငန်းစဉ်-၁။လုပ်ငန်းတာဝန်များ	၇၂	၇၂
	လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ	၇၂	၇၃
	လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရ မည့်အချက်များ	၇၃	၇၅
	လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ကောက်ယူရရှိသည့် အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း	၇၅	၇၆
	လုပ်ငန်းစဉ်-၅။မှတ်တမ်းရေးသွင်းရာတွင် ယူနစ်များတူညီစွာ ဖြင့် မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း	၇၆	၇၆

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
		မှ	ထိ
	လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း	၇၇	၇၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း	၇၈	၇၈
	လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုသုံးသပ် တင်ပြခြင်း	၇၈	၇၉
	စိုက်/စွန့်ပစ်စွည်းစာရင်းရေးသွင်းရန်ပုံစံများ	၈၀	၈၃

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့်
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာလူထုပညာပေး
ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း

**ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့်
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာလူထုပညာပေး ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း
လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက်
လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

(Standard Operating Procedure on Extension)

**ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
ဆိုင်ရာလူထုပညာပေး ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း။**

- (က) ဌာနမှ ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းများကို ဒေသခံပြည်သူများ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည် သိမြင်လာစေရန်၊
- (ခ) မိမိတို့နှင့်ပြည်သူတို့၏ အသိပညာနှင့်အတတ်ပညာ၊ ခံယူချက်များကို ဖလှယ်နိုင်ရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ ဟောပြောမည့်ကျေးရွာများအား စိစစ်၍ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဆိုင်ရာလူထုပညာပေးဟောပြောပွဲများ သတ်မှတ်ချိန်အတွင်း အောင်မြင်ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ပြန့်နှံ့စွာလွှမ်းမိုးမှု ရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်အတွင်းရှိ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများ ၏ အကွာဝေးပေါ်မူတည်၍ ရာသီဥတု၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေအထားအရ လစဉ် ဟောပြောမည့်ကျေးရွာ/ရပ်ကွက်များအား စိစစ်၍ စီမံချက်ရေးဆွဲတင်ပြရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့်အချက်များဆောင်ရွက်ခြင်း

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများသည် ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းကို လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်အဆင်ပြေမှုရှိစေရန်နှင့် အောင်မြင်သော ဟောပြောဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်စေရန် အောက်ဖော်ပြပါအချက်အလက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

- (၁) ဟောပြောမည့် ဝန်ထမ်းများသည် မိမိဟောပြောဆွေးနွေးရမည့် အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်များအား အလွတ်ရသည်အထိ မှတ်သား

ကာလူအများရှေ့တွင်သွက်သွက်လက်လက်ကျွမ်းကျင်စွာပြော ဟောနိုင် သည်အထိ အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ထားရန်၊

- (၂)ဟောပြောရာတွင်ဟောပြောသည့် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်လျောညီထွေ အောင်လေသံအနိမ့်အမြင့်မှန်ကန်စွာပြောဆိုနိုင်ရေး (တိုးလွန်း/ ကျယ်လွန်း/ မြန်လွန်း၊ နှေးလွန်း၊ မပီမသပြောဆိုခြင်း အသံတပြေးတည်း ပြောဆိုခြင်း မဖြစ်စေရန်)နှင့် ဟန်ပန်အမူအရာ မျှတစေရေး လေ့ကျင့်ထားရန်၊
- (၃)ဟောပြောပွဲစီမံချက်ပါ ကျေးရွာများသို့ ဟောပြောမည့်နေ့ရက် မတိုင်မီ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအား သတင်း ပေး ကြိုတင်ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်းထားရန်၊
- (၄)သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး(သို့မဟုတ်) ကျောင်းအုပ် ဆရာ/ဆရာမသို့မိမိတို့ဌာနမှ ဟောပြောပွဲ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ခင်းကျင်းပြသ ရန်နှင့် လူဦးရေ ၃၀နှင့်အထက် တက်ရောက်နိုင်သည့် နေရာထိုင်ခင်းများ ကြိုတင် စီမံပေးထားရေး ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်းရန်နှင့် ကြိုတင်ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ပြီး နေရာရွေးချယ်ပြင်ဆင်ရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ ဟောပြောပွဲအထောက်အကူပြု/သရုပ်ပြပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ခြင်း

- (၁)ဌာနသတ်မှတ်အရွယ်အစား၊ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း ပြုလုပ်ထားသော ဟောပြောပွဲ နောက်ခံဆိုင်းဘုတ်ဗွီနိုင်း(vinyl)၊
- (၂)ဟောပြောမည့် အကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လက်ကမ်းစာစောင် များ၊ နံရံကပ်ပိုစတာနှင့်သရုပ်ပြအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ
- (၃)ဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ စာရွက်စာတမ်းများ၊ သစ်တောဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေစာအုပ်များ၊ အသိပညာပေးမှတ်တမ်းတင် ဗွီဒီယိုဖိုင်များ၊ သရုပ်ပြ ရုပ်ပုံကားချပ်ဗွီနိုင်းများ၊ အခြားသော ဆက်စပ် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ဟောပြောပွဲ အောင်မြင်စေရေး ကြိုတင်စည်းရုံး ဆောင်ရွက်သင့်သော လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

- (၁) ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၂) ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများ ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်သော ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ညှိနှိုင်းတင်ပြဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ဟောပြောဆောင်ရွက်မည့်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အချက်များ

- (၁) ဟောပြောပွဲကျင်းပမည့်နေ့တွင် ဟောပြောမည့်နေရာသို့ ကြိုတင်ရောက်ရှိရန်၊
- (၂) ဟောပြောပွဲတက်ရောက်လာသူများအား ခင်မင်ရင်းနှီးစွာဖြင့် ဖိတ်မန္တကပြုနေရာချထားရန်၊
- (၃) ဟောပြောမှု စလျှင်စချင်း မိတ်ဆက်စကား ပြောဆိုရန်၊
- (၄) ပရိတ်သတ်နှင့် ဒေသထုံးတမ်းအစဉ်အလာကို လေးစားသော အမူအရာဖြင့် ပြောဆိုရန်၊
- (၅) ဟောပြောရသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ရိုးရှင်းစွာဖြင့် စေတနာထား ရှင်းလင်းပြောကြားရန်နှင့် အတွေ့အကြုံဖလှယ်သည့်အနေဖြင့် ပြောဆိုဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၆) ရိုင်းပျသော စကားလုံးများ မသုံးမိစေရန်နှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုရန်၊
- (၇) ဟောပြောရာတွင် မြန်မာစကားလုံးများဖြင့်သာ ပြောဆိုရန်နှင့် အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများ ညှပ်၍ ထည့်သွင်းပြောဆိုမှုများ ရှောင်ကြဉ်ရန်၊
- (၈) ဟောပြောရမည့် အကြောင်းအရာအလိုက် စာလယ်၊ ဆုံး အစီအစဉ်တကျ ပြောဆိုရန်၊ ပြောဆိုရာတွင် မိမိဘာကို တင်ပြမလဲဆိုတာ ပရိတ်သတ်တွေကို ဦးစွာ အကြောင်းအရာ မိတ်ဆက်ရန်၊ ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာကို တင်ပြရှင်းလင်းရန်နှင့် နိဂုံးချုပ်တွင် မိမိရှင်းလင်းသော

ဟောပြောမှုများအား ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သည့် ပရိတ်သတ်များ နားလည်သဘောပေါက် သတိရအောင် စနစ်တကျ နိဂုံးချုပ်အဆုံး သတ်ရန်၊

(၉)ဟောပြောမှုအား မိနစ်(၃၀)နှင့် (၄၅)မိနစ်အကြား ပြီးဆုံးဆောင် ဟောပြောရန်၊ တက်ရောက်လာသူများ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်စေရန်နှင့် ပျင်းရိငြီးငွေ့သွားခြင်း မဖြစ်စေရန် အတွက် ဂရုပြုဟောပြောရန်၊

(၁၀)ပရိတ်သတ်မှပြန်လည်မေးမြန်းမှုများအားစိတ်ရှည်စွာဖြင့် ရှင်းလင်းပြောဆိုရန်၊

(၁၁)မိမိမဆောင်ရွက်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များအတွက် ကတိ၊ ခံဝန်ချက် မပေးမိစေရေး ဂရုပြုရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ခြင်း

(၁) ဆန်းစစ်လွှာများဖြင့် ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်၊

(၂) ဟောပြောပွဲပြုလုပ်ပြီးနောက်ပြည်သူများလိုက်ပါဆောင်ရွက်မှု ရှိ/မရှိကွင်းဆင်း သုံးသပ်ရန်၊

(၃) ဆန်းစစ်/ကွင်းဆင်းသုံးသပ်မှုအရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်မှုအပေါ် မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးတင်ပြရန်နှင့် အထက်ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင် ရွက်ပေးသင့်မှုအပေါ် သုံးသပ်တင်ပြနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ဟောပြောရာတွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များပြင်ဆင်ခြင်း

ကျေးလက်ပြည်သူအများစုသည် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီး ဌာနနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနတို့ကိုရှင်းလင်းစွာခွဲခြားသိမြင်ခြင်းမရှိဘဲများသော အားဖြင့် ရောထွေး၍ နေတတ်သည်။ ရှေးဦးစွာ မိမိတို့ဌာနကို မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၎င်းရည်ရွယ်ချက်ကို မည်သို့အကောင်

အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသည်။ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ရရှိလာမည့်အကျိုးကျေးဇူးများကိုကျိုးကြောင်း သေချာစွာသိမြင်လာသည်အထိ ရှင်းလင်းပြောကြားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဟောပြောပွဲများတွင် ဟောပြောရမည့် အကြောင်းအရာများအားအောက်ဖော်ပြပါခေါင်းစဉ်များဖြင့်နမူနာပြုစုထားရှိပြီး ဟောပြောသူများအနေဖြင့် ဒေသအခြေအနေနှင့်သတင်းအချက်အလက်ပြည့်စုံ စေရေး ဆက်လက်လေ့လာဆောင်ရွက်ပြီး ဖြည့်စွက်ဟောပြောရမည်-

- (က) ဌာန ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း
- (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနဖွဲ့စည်းခြင်း
- (ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူသားများ၏ နေ့စဉ်ဘဝလှုပ်ရှားမှုများ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေမှုများ
- (ဃ) ဂေဟစနစ်
- (င) သစ်တောသစ်ပင်များမှ ပေးသော အကျိုးကျေးဇူးများ
- (စ) သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ
- (ဆ) သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းခြင်း
- (ဇ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း
- (ဈ) အိုဇုန်းလွှာနှင့်၎င်း၏ အရေးပါပုံ
- (ည) စွန့်ပစ်ပစ္စည်း
- (ဋ) ညစ်ညမ်းခြင်း
- (ဌ) သစ်တောများပြန်လည်တည်ထောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- (ဍ) ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဎ) ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်း
  - (၁) စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲခြင်း
  - (၂) လောင်စာတောင့်သုံးစွဲခြင်း
  - (၃) လယ်ယာထွက် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းသုံးစွဲခြင်း

- (၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ထင်းအစားအခြားလောင်စာ တိုးချဲ့သုံးစွဲရေး ပညာပေးဟောပြောခြင်း
- (၅) စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်း
- (၆) တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ပြသခြင်း

လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ လုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုတင်ပြခြင်း

ဌာနမှသတ်မှတ်ထားရှိသောဟောပြောဆောင်ရွက်မှုများအလိုက်လူထုပညာပေးဟောပြောခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ဟောပြောဆွေးနွေးခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများ၊ ဒေသခံများ၏ မေးမြန်းဆွေးနွေးမှုများ၊ ဌာနမှ ပြန်လည်ဆွေးနွေးဖြေကြားမှုနှင့် ဖြည့်စွက်ရှင်းလင်းမှုများအား ပူးတွဲပုံစံများနှင့်အတူ အရည်အသွေးရှိသော မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံများနှင့် ဟောပြောပြီးရက်သတ္တပတ်အတွင်း အစီရင်ခံစာ ရေးသားပြုစုတင်ပြရမည်။

ပုံစံ

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း (နမူနာ)

စဉ်	မြို့နယ်	လျာထား (ကြိမ်)	အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်	ဆောင်ရွက်မှု			ပြီးစီး (ကြိမ်)	ဟောပြောသူ/ ရာထူး	ဟောပြော ဆောင်ရွက် သည့်အဖွဲ့ဝင် အမည်/ရာထူး
				ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်နှင့် အိမ်ထောင်စု	နေ့ရက်	တက်ရောက် ဦးရေ			
၁	ရွှေဘို	၃၆-ကြိမ်	-ထင်းအစားအခြားလောင်စာ (စိုက်/စွန့်လောင်စာတောင့်) သုံးစွဲရေး -အဝမ်းစွမ်းအားမြှင့်စီးပုံသုံးစွဲရေး -အမှိုက်စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေး -ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း -သစ်တောသစ်ပင်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၏အကျိုးသက် ရောက်မှုများ	မြို့မရပ်ကွက် (၅၀၀)စု	၁၁.၁၁.၂၀၁၆	၅၁-ဦး	၂၄-ကြိမ်	ဦးမောင်မောင် ဦးစီးအရာရှိ	ဦးကျော်ကျော် တောအုပ်ကြီး ဦးဆန်နီ တောအုပ် ဦးဝင်းလတ် တောခေါင်း

ပုံစံ

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ
လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း
(နမူနာ)

စဉ်	မြို့နယ်	အမည်/ ရာထူး	ဟောပြောဆွေးနွေးချက်
၁	ရွှေဘို	ဦးမောင်မောင် ဦးစီးအရာရှိ	၁။ မိတ်ဆက်ခြင်း ၂။ ဌာနအကြောင်း ၃။ ဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ၄။ ဟောပြောသည့်အကြောင်းအရာအသေးစိတ် -ထင်းအစားအခြားလောင်စာ(ဖိုက်/စွန့်၊ လောင်စာတောင့်) သုံးစွဲရေး -အဝမ်းစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲရေး -အမှိုက် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေး -ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း -သစ်တောသစ်ပင်များ၏အကျိုးကျေးဇူးနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများစသည်ဖြင့်ဟောပြောဆွေးနွေးခဲ့သည့်အကြောင်းအရာများကို ပြည့်စုံစွာ တင်ပြရန်နှင့် ဒေသခံများ၏ မေးမြန်းချက်၊ တင်ပြချက်များ အားဌာနမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးချက်များဖြင့် အပြည့်အစုံ တင်ပြရန်

Maung Maung

(မောင်မောင်)

ဦးစီးအရာရှိ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

ရွှေဘိုမြို့

တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများဖွင့်လှစ်ပြသခြင်း

- (၂) တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းအား တစ်လလျှင်စခန်း၌ပြသရန် (၁) ကြိမ်နှင့် ရွေ့လျားပြသရန်(၁)ကြိမ် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း တိုင်းဒေသကြီး ညွှန်ကြားရေးမှူး အစီအမံဖြင့် (၂) ကြိမ်လုံး ရွေ့လျားပြသခြင်း ဆောင်ရွက်လိုပါက ဦးစီးရုံးချုပ်သို့ တစ်လကြိုတင်တင်ပြ ဆောင်ရွက်သွားရန်၊
- (၃) ရွေ့လျားပြသခြင်း ဆောင်ရွက်မည့်အစီအမံများအား သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး ညွှန်ကြားရေးမှူး၏ အစီအမံဖြင့် ဆောင်ရွက်၍ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုကိုသာ ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းနှင့်တကွ အစီရင်ခံစာ ပြည့်စုံစွာရေးသားတင်ပြရန်၊
- (၄) သက်ဆိုင်ရာညွှန်ကြားရေးမှူး၏ အစီအမံဖြင့် မြို့နယ်ကျော်ရွေ့လျား ပြသခြင်းဆောင်ရွက်လိုပါက ခရီးဝေးကွာမှုရှိ၍ စက်သုံးဆီ လိုအပ် ချက်ရှိလျှင် ဦးစီးရုံးချုပ်သို့ ကြိုတင် တင်ပြတောင်းခံရန်၊
- (၅) ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်မှုများအား ဒေသတွင်း ပျံ့နှံ့စွာဟောပြောနိုင် ရေးအလေးထား လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်၊
- (၆) ဖွံ့ဖြိုးမှုကောင်းသော ကျေးရွာများထက် သဘာဝတောများအနီးရှိ ကျေးရွာများ၊ သဘာဝတောများနှင့်မနီးသော်လည်း ထင်းလောင်စာ သုံးစွဲမှုများသော ကျေးရွာများအား ဦးစားပေး ရွေးချယ်စေရန်၊
- (၇) ခရိုင်ကျော်ရွေ့လျားဆောင်ရွက်နိုင်ရေး တိုင်းများမှ ကြီးကြပ်တွန်း အားပေးရန်၊
- (၈) တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်မှုတွင် တက်ရောက်လာသူ အရေအတွက် သည် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများသို့ လွှမ်းခြုံမှုရှိ/မရှိ စိစစ်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာရှိရင်း အိမ်ထောင်စုတင်ပြရန်၊
- (၉) ထင်းအစားအခြားလောင်စာကဏ္ဍတွင် ကျေးရွာ၏ ပူးပေါင်းမှု အခြေအနေအား သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ဆန်းစစ်လွှာဖြင့် သဘောထား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းအား (စခန်းတွင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာ အရောက် ပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ခြင်းများ) တွင်ပါ ဆောင်ရွက်တင်ပြ ရန်၊

(၁၀) ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတွင် လေ့လာသူဒေသခံ၏ သဘောထားအမြင်များကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ဒေသခံများ၏ ပြန်လည်မေးမြန်း ဆွေးနွေး တင်ပြချက်များအား အစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့်အချက်များ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများသည် ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းကို လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်အောင်ပြေမှုရှိစေရန်နှင့် အောင်မြင်သော ဟောပြောဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်စေရန် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) ဟောပြောမည့် ဝန်ထမ်းများသည် မိမိဟောပြောဆွေးနွေးရမည့် အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်များအား အလွတ်ရသည်အထိ မှတ်သားကာလူအများရှေ့တွင် သွက်သွက်လက်လက်ကျွမ်းကျင်စွာပြောဟောနိုင်သည်အထိ အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ထားရန်၊

(၂) ဟောပြောရာတွင် ဟောပြောသည့် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင်လေသံ အနိမ့်အမြင့် မှန်ကန်စွာပြောဆိုနိုင်ရေး (တိုးလွန်း/ ကျယ်လွန်း/ မြန်လွန်း၊ နှေးလွန်း၊ မပီမသပြောဆိုခြင်း အသံတပြေးတည်းပြောဆိုခြင်းမဖြစ်စေရ) နှင့် ဟန်ပန်အမူအရာမျှတစေရေး လေ့ကျင့်ထားရန်၊

(၃) ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်မည့် ကျေးရွာများအား မြို့နယ်ရုံးတွင် စိစစ်၍ ရွေးချယ်ကာ ဟောပြောမည့်နေ့ရက် မတိုင်မီ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအား သတင်းပေး ကြိုတင်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းထားရန်၊

(၄) သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး (သို့မဟုတ်) ကျောင်းအုပ်ဆရာ/ဆရာမသို့မိမိတို့ဌာနမှ ဟောပြောပွဲ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ခင်းကျင်းပြသ ရန်နှင့် လူဦးရေ ၄၀ နှင့်အထက် တက်ရောက်ရန်အတွက် ကြိုတင် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်းရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ဟောပြောပွဲ အောင်မြင်စေရေး ကြိုတင်စဉ်းရုံး ဆောင်ရွက်သင့်သော လုပ်ငန်းများ

- (၁) ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၂) ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ကိစ္စများ ဝိုင်းဝန်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်သော ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ သို့မဟုတ် တင်ပြဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ဟောပြောဆောင်ရွက်မည့်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အချက်များ

- (၁) ဟောပြောပွဲကျင်းပမည့်နေ့တွင် ဟောပြောမည့်နေရာသို့ ကြိုတင်ရောက်ရှိရန်၊
- (၂) ဟောပြောပွဲတက်ရောက်လာသူများအား ခင်မင်ရင်းနှီးစွာဖြင့် ဖိတ်မန္တကပြုနေရာချထားရန်။

- (၃) ဟောပြောမှု စလျှင်စချင်း မိတ်ဆက်စကား ပြောဆိုရန်၊
- (၄) ပရိတ်သတ်နှင့် ဒေသထုံးတမ်းအစဉ်အလာကို လေးစားသောအမူအရာ ဖြင့် ပြောဆိုရန်၊
- (၅) ဟောပြောရသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ရိုးရှင်းစွာဖြင့် စေတနာထား ရှင်းလင်းပြောကြားရန်နှင့်အတွေ့အကြုံဖလှယ်သည့်အနေဖြင့်ပြောဆို ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၆) ရိုင်းပျသော စကားလုံးများ မသုံးမိစေရန်နှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုရန်၊
- (၇) ဟောပြောရာတွင် မြန်မာစကားလုံးများဖြင့်သာ ပြောဆိုရန်နှင့် အင်္ဂလိပ် စကားလုံးများ ညှပ်၍ ထည့်သွင်းပြောဆိုမှုများ ရှောင်ကြဉ်ရန်၊
- (၈) ဟောပြောရမည့် အကြောင်းအရာအလိုက် စာလယ်ဆုံး အစီအစဉ်တကျ ပြောဆိုရန်၊ ပြောဆိုရာတွင် မိမိဘာကို တင်ပြမလဲဆိုတာ ပရိတ်သတ် တွေကို ဦးစွာ အကြောင်းအရာ မိတ်ဆက်ရန်၊ ဖော်ပြပါအကြောင်းအရာ ကို တင်ပြရှင်းလင်းရန်နှင့် နိဂုံးချုပ်တွင် မိမိရှင်းလင်းသော ဟောပြောမှု များအား ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သည့် ပရိတ်သတ်များ နားလည် သဘောပေါက် သတိရအောင် စနစ်တကျ နိဂုံးချုပ်အဆုံးသတ်ရန်၊
- (၉) ဟောပြောမှုအား မိနစ်(၃၀)နှင့် (၄၅)မိနစ်အကြား ပြီးဆုံးဆောင် ဟောပြောရန်၊ တက်ရောက်လာသူများ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်စေရန်နှင့် ပျင်းရိငြီးငွေ့သွားခြင်း မဖြစ်စေရန် အတွက် ဂရုပြုဟောပြောရန်၊
- (၁၀) ပရိတ်သတ်မှပြန်လည်မေးမြန်းမှုများအားစိတ်ရှည်စွာဖြင့် ရှင်းလင်းပြောဆိုရန်၊
- (၁၁) မိမိဆောင်ရွက်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များအတွက် ကတိ၊ ခံဝင်ချက် မပေးမိစေရေး ဂရုပြုရန်၊

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။လမ်းညွှန်မေးခွန်းများဖြင့် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆွေးနွေးနိုင်ရေးဆောင်
ရွက်ခြင်း

တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများဖွင့်လှစ်ပြသခြင်းအပေါ် လာရောက်လေ့လာသူတို့၏ သဘောထား
ကောက်ယူမည့် မေးခွန်းလွှာ(မူကြမ်း)

အမည်----- အလုပ်အကိုင် -----
နေရက်----- အသက် ----- ကျား/မ-----

အောက်ပါတို့တွင် ရွေးချယ်ရန်ပေးထားသော အဖြေများမှ မှန်သည်ထင်သောအဖြေအား
သက်ဆိုင်ရာ တွင် အမှန်အမှတ်အသား ✓ ခြစ်ရန်ဖြစ်ပြီး၊ မှားသည်ထင်သော
အဖြေများအား × အမှတ် အသားခြစ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အိမ်တွင် သုံးစွဲသောမီးဖိုမှာ

- (က) ဖိုခနောက်မီးဖို
- (ခ) အဝမ်းမီးဖို
- (ဂ) မီးသွေးမီးဖို ဖြစ်ပါသည်။

၂။ အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲပါက အဝမ်းမီးဖိုအား

- (က) ဌာနမှမဲပေါက်ပါသည်။
- (ခ) ဈေးမှဝယ်ပါသည်။
- (ဂ) စံပြုရွာပြုလုပ်စဉ် ဝေငှပါသည်။

၃။ အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲခြင်းသည် ဖိုခနောက်မီးဖိုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက

- (က) ထင်းပိုကုန်သည်။
- (ခ) ထင်းသက်သာသည်။
- (ဂ) အတူတူဖြစ်ပါသည်။

- ၄။ အိမ်တွင်သုံးစွဲနေသည့်ထင်းကို
  - (က) သဘာဝတောမှ ရရှိပါသည်။
  - (ခ) ယာစည်းရိုးပင်မှ ရပါသည်။
  - (ဂ) မိမိပိုင်ထင်းတောမှရပါသည်။
- ၅။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အိမ်၌ နေ့စဉ်ချက်ပြုတ်ရာတွင်
  - (က) ထင်းသုံးစွဲပါသည်။
  - (ခ) စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်း (ပဲစင်းငုံရိုး၊ နှမ်းရိုး၊ ဝါရိုး၊ စပါးခွံ)တို့ သုံးစွဲပါသည်။
  - (ဂ) မီးသွေးသုံးပါသည်။
- ၆။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အိမ်၏ (၁)နှစ်ထင်းသုံးစွဲမှုမှာ
  - (က) ထင်းလှည်း(၄)စီးခန့်
  - (ခ) ထင်းလှည်း(၆)စီးခန့်
  - (ဂ) ထင်းလှည်း(၈)စီးခန့် ကုန်ကျပါသည်။
- ၇။ သစ်ပင်များသည် လူသားတို့ရှုရှိုက်နေသော
  - (က) အောက်ဆီဂျင်ခါတ်ငွေ့ကို ထုတ်လွှတ်သည်။
  - (ခ) ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ကို ထုတ်လွှတ်သည်။
  - (ဂ) အောက်ဆီဂျင်ခါတ်ငွေ့ကို စုပ်ယူသည်။
- ၈။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အိမ်ပိုင်းအတွင်း ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးထားသော အပင်များမှာ
  - (က) ကျွန်းပင်
  - (ခ) ယူကလစ်ပင်
  - (ဂ) မယ်ဇေလီပင်၊ ရှား စသည့် အခြားသစ်ပင်များဖြစ်ပါသည်။

၉။ သစ်တောများပြုန်းတီးပါက ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြီး လယ်နှင့်ယာသီးနှံများ

- (က) ထွက်နှုန်းကောင်းမွန်လာမည်။
- (ခ) ထွက်နှုန်းလျော့ကျမည်။
- (ဂ) ထွက်နှုန်းမပြောင်းလဲပါ။

၁၀။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်သင်လုပ်ခဲ့ဖူးသော အရာ(၁)ခုမှာ

- (က) သစ်ပင်စိုက်ခြင်း
- (ခ) ကြွပ်ကြွပ်အိပ်လျော့သုံးခြင်း
- (ဂ) ရေမြောင်းဖော်ခြင်း

၁၁။ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနမှ ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ထားသော သဘာဝတောများသည်

- (က) အချိန်တန်အရွယ်ရောက်ပါက ထင်း၊တိုင်၊မျောများရရှိပါသည်။
- (ခ) ထင်း၊တိုင်၊မျော ခုတ်ယူခွင့် ပိတ်ပင်ခံရသည်။
- (ဂ) ကျေးရွာအတွက် အကျိုးမရှိပါ။

၁၂။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အိမ်တွင် စိုက်ပျိုးထားသော ကျွန်းပင်နှင့်ယူကလစ်ပင်များကို

- (က) သစ်တောဦးစီးဌာနမှရပါသည်။
- (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနမှ ရပါသည်။
- (ဂ) ပျိုးပင်အရောင်းဆိုင်များမှ ဝယ်ယူစိုက်ပျိုးထားပါသည်။

-----စခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းသို့
လာရောက်လေ့လာသည့်-----ကျေးရွာသူ/သား(-----)ဦးအား
သဘောထားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

ရက်စွဲ။

စဉ်	မေးခွန်းခေါင်းစဉ်	အဖြေများ	အဖြေတစ်ခုချင်း အလိုက်ဦးရေ
၁	မီးဖိုအမျိုးအစား	(က)ဖိုခနောက်	
		(ခ) အဝမ်းမီးဖို	
		(ဂ)မီးသွေးမီးဖို	
		(ဃ)အခြား ( )	
၂	အဝမ်းမီးဖိုရရှိပုံ	(က)ဌာနဟောပြောပွဲ	
		(ခ) မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်ဝယ်	
		(ဂ)စံပြရွာပြုလုပ်စဉ်ရရှိ	
		(ဃ)အခြား ( )	
၃	အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲခြင်း သည် ဖိုခနောက် နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါ က	(က)ထင်းပိုကုန်	
		(ခ) ထင်းကုန်သက်သာ	
		(ဂ)ထင်းကုန်ကျမှုအတူ တူ	
		(ဃ)အခြား ( )	
၄	အိမ်တွင်သုံးစွဲနေ သည့် ထင်းရရှိ သည့် နေရာ	(က)ခြံဝင်းနှင့်ယာခင်းရှိ အပင်များ	
		(ခ)ကိုယ်ပိုင်ထင်းတော	
		(ဂ)ကျေးရွာပိုင်စိုက်ခင်း	
		(ဃ)ကြိုးဝိုင်းကြိုးပြင်ကာ ကွယ်တော	
၅	မိမိအိမ်၌ချက်ပြုရာ တွင်အသုံးပြုသည့် လောင်စာ	(က)ထင်း	
		(ခ)စိုက်/စွန့်	
		(ဂ)ထင်း+စိုက်/စွန့်	
		(ဃ)အခြား ( )	

စဉ်	မေးခွန်းခေါင်းစဉ်	အဖြေများ	အဖြေတစ်ခုချင်း အလိုက်ဦးရေ
၆	မိမိအိမ်၌(၁)နှစ်ထင်း သုံးစွဲမှု	(က)ထင်းလှည်း(၄)စီးခန့်	
		(ခ)ထင်းလှည်း(၆)စီးခန့်	
		(ဂ)ထင်းလှည်း(၈)စီးခန့်	
		(ဃ)အခြား ( )	
၇	(က) (ခ) (ဂ)စိုက်/စွန်ပစ္စည်းများအား တစ်နှစ်ပတ်လုံးသုံးစွဲသူဦးရေ	-	
		-	
မှတ်ချက်။ (၇-က)နှင့် (၇-ခ)တို့အား သီးခြားဖော်ပြထားရှိပါသည်။			
၈	မိမိအိမ်ဝိုင်းအတွင်း စိုက်ပျိုးထားသော အပင်	(က)ကျွန်းပင်၊ ယူကလစ်ပင်	
		(ခ) သီးပင်၊စားပင်	
		(ဂ) အရိပ်ရပင်	
		(ဃ)ထင်းပင်	
		(င)အခြား ( )	
၉	ယာနှင့်ဥယျာဉ်ခြံ များတွင် စိုက်ပျိုး ထားသောအပင်	(က) ကျွန်းပင်၊ယူကလစ်ပင်	
		(ခ) သီးပင်၊စားပင်	
		(ဂ) အရိပ်ရပင်	
		(ဃ)ထင်းပင်	
		(င)အခြား ( )	
၁၀	ရွာအနီးတွင် သဘာဝတောများ	(က)တိုးလာပါသည်	
		(ခ)လျော့နည်းလာပါ သည်	
		(ဂ) ပြောင်းလဲမှုမရှိပါ	
		(ဃ)သတိမထားမိပါ	

စဉ်	မေးခွန်းခေါင်းစဉ်	အဖြေများ	အဖြေတစ်ခုချင်းအလိုက်ဦးရေ
၁၁	သဘာဝတောများသည် ကျေးရွာ၏စားဝတ်နေရေးအတွက်	(က) များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်	
		(ခ) အနည်းငယ်သာအထောက်အကူပြုပါသည်	
		(ဂ) အထောက်အကူမပြုပါ	
၁၂	ကျေးရွာအနီးရှိ သဘာဝတောများမှ ရရှိသော အကျိုးကျေးဇူး	(က) မှိုနှင့်အသီးအရွက်များ	
		(ခ) ထင်း	
		(ဂ) ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်များအတွက် စားကျက်မြေ	
		(ဃ) တိုင်၊ မျောများ	
		(င) အိမ်ဆောက်ရန်သစ်များ	

-----စခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းသို့
 လာရောက်လေ့လာသည့်-----ကျေးရွာသူ/သား(-----)ဦးအား
 သဘောထားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

မေးခွန်းအမှတ်စဉ် (၇)

(၇-က) လယ်/ယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်

ဖြေဆိုသူအမှတ်စဉ်	အသက်	ပညာအရည်အချင်း	လယ်/ယာ ပိုင်ဆိုင်မှု(ဧက)
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			
၇			
၈			
..			
..			
..			
ပျမ်းမျှပိုင်ဆိုင်မှု			
အများဆုံးပိုင်ဆိုင်မှု			
အနည်းဆုံးပိုင်ဆိုင်မှု			

(၇-ခ) စိုက်ပျိုးသီးနှံများ

စဉ်	သီးနှံအမည်	စိုက်ပျိုးသူဦးရေ
၁		
၂		
၃		
..		
..		
..		

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ဟောပြောရာတွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည့်အချက်အလက်များပြင်ဆင်ခြင်း

ကျေးလက်ပြည်သူအများစုသည် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနတို့ကို ရှင်းလင်းစွာခွဲခြားသိမြင်ခြင်းမရှိဘဲ များသောအားဖြင့်ရောထွေး၍ နေတတ်သည်။ ရှေးဦးစွာ မိမိတို့ဌာနကို မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၎င်းရည်ရွယ်ချက်ကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသည်။ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများကိုကျိုးကြောင်း သေချာစွာသိမြင်လာသည်အထိ ရှင်းလင်းပြောကြားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဟောပြောပွဲများတွင် ဟောပြောရမည့် အကြောင်းအရာများအားအောက်ဖော်ပြပါခေါင်းစဉ်များဖြင့်နမူနာပြုစုထားရှိပြီးဟောပြောသူများအနေဖြင့် ဒေသအခြေအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပြည့်စုံစေရေး ဆက်လက်လေ့လာဆောင်ရွက်ပြီး ဖြည့်စွက်ဟောပြောရမည်-

- (က) ဌာန ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း
- (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနဖွဲ့စည်းခြင်း
- (ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူသားများ၏နေ့စဉ်ဘဝလှုပ်ရှားမှုများ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေမှုများ
- (ဃ) ဂေဟစနစ်
- (င) သစ်တောသစ်ပင်များမှ ပေးသော အကျိုးကျေးဇူးများ
- (စ) သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ
- (ဆ) သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းခြင်း
- (ဇ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း
- (ဈ) အိုဇုန်းလွှာနှင့်၎င်း၏ အရေးပါပုံ
- (ည) စွန့်ပစ်ပစ္စည်း
- (ဋ) ညစ်ညမ်းခြင်း

- (၄) သစ်တောများပြန်လည်တည်ထောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- (၅) ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဗ) ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်း
  - (၁) စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲခြင်း
  - (၂) လောင်စာတောင့်သုံးစွဲခြင်း
  - (၃) လယ်ယာထွက် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းသုံးစွဲခြင်း
  - (၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ထင်းအစားအခြား လောင်စာတိုးချဲ့သုံးစွဲရေး ပညာပေးဟောပြောခြင်း
  - (၅) စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်း
  - (၆) တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ပြသခြင်း

လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ လုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုတင်ပြခြင်း

ဌာနမှသတ်မှတ်ထားရှိသောဟောပြောဆောင်ရွက်မှုများအလိုက်လူထုပညာပေးဟောပြောခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ဟောပြောဆွေးနွေးခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများ၊ ဒေသခံများ၏ မေးမြန်းဆွေးနွေးမှုများ၊ ဌာနမှ ပြန်လည်ဆွေးနွေးဖြေကြားမှုနှင့် ဖြည့်စွက်ရှင်းလင်းမှုများအား ပူးတွဲပုံစံများနှင့်အတူ အရည်အသွေးရှိသော မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံများနှင့် ဟောပြောပြီးရက်သတ္တပတ်အတွင်း အစီရင်ခံစာ ရေးသားပြုစုတင်ပြရမည်။

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ
လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း
(နမူနာ)

စဉ်	မြို့နယ်	လျာထား (ကြိမ်)	အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်	ဆောင်ရွက်မှု			ပြီးစီး (ကြိမ်)	ဟောပြောသူ/ ရာထူး	ဟောပြော ဆောင်ရွက် သည့်အဖွဲ့ဝင် အမည်/ရာထူး
				ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်နှင့် အိမ်ထောင်စု	နေ့ရက်	တက် ရောက် ဦးရေ			
၁	ရွှေဘို	၃၆-ကြိမ်	-ထင်းအစားအခြားလောင်စာ (ဖိုက်/စွန့်လောင်စာတောင့်) သုံးစွဲရေး -အဝမ်းစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲ ရေး -အမှိုက်စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေး -ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း -သစ်တောသစ်ပင်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၏အကျိုးသက် ရောက်မှုများ	မြို့မရပ်ကွက် (၅၀၀)စု	၁၁.၁၁.၂၀၁၆	၅၁-ဦး	၂၄-ကြိမ်	ဦးမောင်မောင် ဦးစီးအရာရှိ	ဦးကျော်ကျော် တောအုပ်ကြီး ဦးဆန်နီ တောအုပ် ဦးဝင်းလတ် တောခေါင်း

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ
လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း
(နမူနာ)

စဉ်	မြို့နယ်	အမည်/ ရာထူး	ဟောပြောဆွေးနွေးချက်
၁	ရွှေဘို	ဦးမောင်မောင် ဦးစီးအရာရှိ	၁။ မိတ်ဆက်ခြင်း ၂။ ဌာနအကြောင်း ၃။ ဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ၄။ ဟောပြောသည့်အကြောင်းအရာအသေးစိတ် -ထင်းအစားအခြားလောင်စာ(ဖိုက်/စွန့်၊ လောင်စာတောင့်) သုံးစွဲရေး -အဝမ်းစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲရေး -အမှိုက် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရေး -ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း -သစ်တောသစ်ပင်များ၏ အကျိုး ကျေးဇူးနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများစသည်ဖြင့်ဟောပြောဆွေးနွေးခဲ့သည့်အကြောင်းအရာများကို ပြည့်စုံစွာ တင်ပြရန်နှင့် ဒေသခံများ၏ မေးမြန်းချက်၊ တင်ပြချက်များ အားဌာနမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးချက်များဖြင့် အပြည့်အစုံ တင်ပြရန်

Maung Maung

(မောင်မောင်)

ဦးစီးအရာရှိ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

ရွှေဘိုမြို့

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံး စံပြုကျေးရွာ
တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင်လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက်
လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း

**ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံး စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင်
လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက် လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

(Standard Operating Procedure on Establishment of Model Village)

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံး စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်း။

- (က) ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲစေခြင်းအားဖြင့် သဘာဝတောများ ပျက်စီးပြုန်းတီးမှု တဖြည်းဖြည်း လျော့နည်းသွားစေရန်။
- (ခ) လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမှ ထွက်ရှိလာသောစိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအားကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် သုံးစွဲလာစေရန်။
- (ဂ) ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲသည့် စံပြုကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်များမှ စံပြုမြို့နယ်/ခရိုင် များအထိ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် တိုးတက်လာစေရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရာတွင် ပါဝင်ရမည့် စံနှင့် အညွှန်းများ (C&I) များနှင့်အညီ စိစစ်ခြင်း

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲသည့် စံပြုကျေးရွာများ တည်ထောင်ရန်အတွက် အောက်ပါ အချက်အလက်များဖြင့် ကိုက်ညီ၍ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) **ထင်းလောင်စာရှားပါးမှုအခြေအနေ**
  - (၁) ထင်းလောင်စာရှားပါးသည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။
  - (၂) ထင်းသုံးစွဲမှုသည် ကျေးရွာသုံးထင်းစိုက်ခင်း (သို့မဟုတ်) မိမိတို့၏ နေအိမ်ခြံဝင်းအတွင်းနှင့်ယာစည်းရိုးတို့တွင်ပေါက်ရောက်နေသည့်သစ်ပင်/သစ်ကိုင်းတို့မှ ထွက်ရှိသည့် ထင်းဖြစ်ရမည်။
  - (၃) ကျေးရွာသုံးထင်းစိုက်ခင်းနှင့် သဘာဝတောကျန်များထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်းလုပ်ငန်းမှထွက်ရှိသည့်ထင်းသည် ကျေးရွာ၏ထင်းလိုအပ်ချက်ကို လုံလောက်စွာမဖြည့်ဆည်းနိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ရမည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများသုံးစွဲမှုအခြေအနေ

- (၁) ကျေးရွာအိမ်များတွင် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြစ်သော ပဲစဉ်းငုံရိုး၊ ပြောင်းရိုး၊ မြေပဲရိုး၊ စပါးခွံနှင့် ဝါရိုးတို့ ရရှိနိုင်ရပါမည်။
- (၂) ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံခန့်သည် စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်ပစ္စည်း သုံးစွဲသည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။ အပိုဒ်(၁)ပါ စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းနှင့် မလုံလောက်ပါက နှစ်ရှည်ပင်စွန့်ပစ်ပစ္စည်း(အုန်းပင်၊ ထန်းပင်၊ ဘေးထွက်ပစ္စည်းများ) ဖြည့်စွက်အသုံးပြုနိုင်ရပါမည်။
- (၃) လျှစ်စစ်မီး(National Grid)မရရှိသည့် ကျေးရွာများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ရပါမည်။
- (၄) လျှစ်စစ်မီး (National Grid) ရရှိသည့် ကျေးရွာတွင် လျှစ်စစ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်သုံးစွဲမှုမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် နေ့စဉ်ချက်ပြုတ်ရာ၌ ထင်း/မီးသွေးအစားအခြားလောင်စာများ အဓိကသုံးစွဲလျက်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။

(ဂ) စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုဖြန့်ဝေသုံးစွဲမှု အခြေအနေ

- (၁) စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးစွဲဖူးသော၊ ကြားသိဖူးသော ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။
- (၂) အိမ်ထောင်စုအားလုံးသို့ စွမ်းအားမြှင့် အဝမ်းမီးဖိုများ အခမဲ့ဖြန့်ဝေပေးပါက လိုအပ်သည့် လောင်စာကို ထင်း/မီးသွေးအစား အခြားအစားထိုးလောင်စာများအား အဓိကလောင်စာအဖြစ် သုံးစွဲနိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။
- (၃) ဌာနမှအခမဲ့ဖြန့်ဝေမှုအပြင် လိုအပ်ချက်ရှိပါက မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ အခြေခံဗဟုသုတရှိမှုအခြေအနေ

- (၁) ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် အစားထိုးလောင်စာများ အကြောင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အခြေခံ ဗဟုသုတရှိရမည်။
- (၂) ပညာရေးအနေဖြင့် ဟောပြောစည်းရုံးရန် အခြေခံယူနစ်ဖြစ် သည့်မူလတန်းကျောင်း(သို့မဟုတ်)ဘုန်းတော်ကြီးပညာသင် ကျောင်းတို့ရှိရပါမည်။
- (၃) စာကြည့်တိုက် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပြီး NGO / INGO တို့၏ ထောက်ပံ့မှုရရှိသော ကျေးရွာများအား ပိုမို အလေးထားရွေးချယ်ရမည်။

(င) စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရန် အိမ်ထောင်စုဦးရေ အခြေအနေ။
အိမ်ထောင်စု(၁၂၀)စုမှ(၂၀၀)စုအတွင်းရှိသည့်ပြည်ထဲရေးအမည်ပေါက် ကျေးရွာ ဖြစ်ရမည်။

(စ) လမ်းပန်းဆက်သွယ်/သွားလာမှုအခြေအနေ

- (၁) ရွေးချယ်သည့်ကျေးရွာသည် ဝန်ထမ်းအဆင့်ဆင့်မှ ရာသီမရွေး ကွင်းဆင်း ဟောပြောစည်းရုံးကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။
- (၂) ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ရမည်။
- (၃) စီမံအုပ်ချုပ်မှု လွယ်ကူအဆင်ပြေစေရန် ဌာနမှ (စ.ထ.ထ.ရ) လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကျေးရွာ (သို့မဟုတ်)အနီးအနားရှိ ကျေးရွာများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ရမည်။

(ဆ) ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိမှု အခြေအနေ။

တည်ထောင်မည့် စံပြုကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ဆေးပေးခန်း(သို့မဟုတ်) ကိုယ်ထူကိုယ်ထကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းများ ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါကပိုမိုကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဇ) ဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ။

ဘက်စုံသုံး(၁)ရွာ(၁)ဧက၊တစ်အိမ်ထောင်ကျွန်း(၃)ပင်နှင့် သစ်မာ(၂၀)ပင် စိုက်ပျိုးပြီးကျေးရွာ (သို့မဟုတ်)တည်ထောင်စိုက်ပျိုးရန် စိတ်ပါဝင်စားပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်းမွန်မည့် အလားအလာရှိသောကျေးရွာ (သို့မဟုတ်)ကျေးရွာအတွင်းသစ်တောသစ်ပင်ဖုံးလွှမ်းမှုကောင်းမွန်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ရမည်။

(ဈ) ရေရရှိမှုအခြေအနေ။ အခြေခံသောက်သုံးရေဖူလုံမှု အနည်းဆုံး(၅၀%) နှင့် အထက်ရှိသောကျေးရွာ (သို့မဟုတ်) လိုအပ်ပါက ဌာနမှ ဆောင်ရွက် ပေးမည့်ရေကန်ငယ်တူးဖော်ခြင်း၊ မြေအောက်ရေ(အဝီစိတွင်း)တူးဖော် ခြင်း၊ မိုးရေစုကန်တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို စိတ်ဝင်စားပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်းသည့် ကျေးရွာဖြစ်ရမည်။

(ည) ပညာပေးဟောပြောခြင်း။ အဆိုပြုကျေးရွာသည် အပူပိုင်းဒေသ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနမှထင်းအစားအခြားလောင်စာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍အနည်းဆုံး(၂) ကြိမ်နှင့်အထက် ဟောပြောပြီးကျေးရွာ (သို့မဟုတ်)သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနနှင့် NGO စသည့် ဌာနအဖွဲ့အစည်း များက (၂)ကြိမ်နှင့်အထက် ဟောပြောဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ကျေးရွာဖြစ်၍ အထောက်အထားခိုင်လုံစွာ တင်ပြရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ စံပြကျေးရွာများကွင်းဆင်းရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း

(က) **စံပြကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း။** တိုင်းဒေသကြီး ညွှန်ကြားရေးမှူးက မိမိတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စံပြကျေးရွာ ရွေးချယ် စိစစ်ကွင်းဆင်းရန်အဖွဲ့ကို အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းရမည်-

- (၁) လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး တိုင်းဒေသကြီး အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
- (၂) လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး သက်ဆိုင်ရာခရိုင် အဖွဲ့ဝင်
- (၃) ဦးစီးအရာရှိ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အဖွဲ့ဝင်

(ခ) **ကွင်းဆင်းရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း။** အထက်ပါစာပိုဒ်(က)ပါ အဖွဲ့သည် စံပြ ကျေးရွာရွေးချယ် သတ်မှတ်ရန်ကွင်းဆင်း တင်ပြရမည်။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို C & Iများနှင့် စိစစ်ရွေးချယ်၍ မှတ်တမ်း ဓါတ်ပုံများနှင့်တကွ ဖြည့်စွက်၍ ရွေးချယ်ပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာကို တင်ပြရ မည်။

(ဂ) **အစီရင်ခံစာတင်ပြရမည့်ကာလ။** ဖော်ပြပါ စံပြကျေးရွာရွေးချယ် စိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် စံပြကျေးရွာ ရွေးချယ်ပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးသို့ စံပြကျေးရွာ တည်ထောင်သည့် ဘဏ္ဍာနှစ်ထိ မေလ(၁၅)ရက် နောက်ဆုံးထား၍ တင်ပြရမည်။(သက်ဆိုင် ရာ ခရိုင်/မြို့နယ်သို့ မိတ္တူပေးပို့ရမည်)

(ဃ) **စံပြကျေးရွာအတည်ပြုခြင်း။** တိုင်းဒေသကြီးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး သည် စံပြ ကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ တင်ပြလာသည့် စံပြကျေးရွာ ရွေးချယ်ပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာအား သတ်မှတ်ထားသည့် C & I များနှင့် စိစစ်ပြီး၊ ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု ရှိပါကသက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်/မြို့နယ် များသို့အတည်ပြုကြောင်းပြန်လည်ညွှန်ကြားရပါမည်။ အတည်ပြုရွေးချယ် ထားသော စံပြကျေးရွာများအား ကွင်းဆင်းအစီရင်ခံစာများနှင့်အတူ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံသို့ **မေလကုန်** နောက်ဆုံးထား၍ အစီရင်ခံစာမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်အချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း

- (က) စံပြုကျေးရွာအဖြစ်သတ်မှတ်တည်ထောင်ပြီး၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ဆိုင်းဘုတ်အား စိုက်ထူရမည်။ အဆိုပါဆိုင်းဘုတ်အား အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနမှကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။
- (ခ) စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရာတွင်ပါဝင်ရမည့် အချက်အလက်များအား တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်သွားရမည်။
- (ဂ) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်သည့် စံပြုကျေးရွာ ကော်မတီကို ဥက္ကဋ္ဌ(၁)ဦး၊ အဖွဲ့ဝင်(၃)ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) စံပြုကျေးရွာအား သွားရောက်ကြည့်ရှု လေ့လာစစ်ဆေးမှုများရှိပါက လာရောက်သည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့်စစ်ဆေးသူများ စာရင်းကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းပြုစုထားရမည်။ **အဆိုပါအဖွဲ့၏စစ်ဆေးတွေ့ရှိ အကြံပြုချက်များကို အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ အချိန်နှင့်တပြေးညီ တင်ပြရမည်။**
- (င) စံပြုကျေးရွာအား ရေရှည်တည်တံ့ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးအတွက်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ပူးပေါင်းလာစေ ရန်စဉ်ဆက်မပြတ် ကွင်းဆင်းဟောပြောပညာပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား အဆင့်ဆင့် ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ခြင်း

(က) မြို့နယ်အဆင့်မှ ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးအရာရှိသည်တည်ထောင်မည့်စံပြုကျေးရွာသို့တိုင်းဒေသကြီးမှ ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့ဖြင့်စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရန် C & I များအရ ကွင်းဆင်းရွေးချယ်ခြင်း၊စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရန်အတည်ပြုမိန့်ရရှိပြီး ပါကထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး၊ကိုယ်ပိုင် ထင်းတော များတည်ထောင်ရေး(အိမ်/ခြံ/ယာစည်းရိုး/CF)၊ ထင်းလောင်စာသက်သာ စေသည့် မီးဖိုအမျိုးမျိုးနှင့်စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖို အသုံးပြုစေရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက် စေရေး၊စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများဖြန့်ဝေရေး၊ဖြန့်ဝေပြီးသည့် မီးဖိုများ အမှန်အသုံးပြုစေရေးကြီးကြပ်ပညာပေးခြင်း၊ စည်းရုံးခြင်း စကားဝိုင်း အသွင်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုတစ်ဖက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက် ရမည်-

- (၁) စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရန်ကွင်းဆင်း
ရွေးချယ်ခြင်း ဧပြီလ
- (၂) ဟောပြောစည်းရုံးခြင်း(၂)ကြိမ်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဇွန်လ
နှင့်(၁)ကြိမ်လျှင် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို (၂၅%)ဖြင့်
(၂)ကြိမ်အတွက် (၅၀%) ဖြန့်ဝေခြင်း
- (၃) ဖြန့်ဝေခဲ့သည့်မီးဖိုများသုံးစွဲမှုအစားထိုးလောင် အောက်တိုဘာလ
စာသုံးစွဲမှုစိစစ်သုံးသပ်ခြင်း၊စကားဝိုင်းဆွေးနွေး
ဟောပြောခြင်း
- (၄) ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူခြင်း နိုဝင်ဘာလ
- (၅) စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုစဉ်ဆက်မပြတ်အသုံးပြုမှု၊ ဇန်နဝါရီလ-မတ်လ
အစားထိုးလောင်စာအသုံးချမှုစိစစ်ခြင်း

(ခ) **ခရိုင်အဆင့်မှ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ။** ခရိုင်လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် ရွေးချယ်သည့် စံပြုကျေးရွာအား ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲရေး၊ မိရိုးဖလာဖိုခုံလောက် မီးဖိုများ အစားလောင်စာသက်သာသည့် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ/ အေဝမ်းမီးဖိုများတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် စည်းရုံးဟောပြောခြင်း၊ မီးဖိုဖြန့်ဝေခြင်း၊ ဖြန့်ဝေပြီးမီးဖိုများသုံးစွဲမှု စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း၊ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲမှုပညာပေးစကားဝိုင်းအသွင်ဖြင့်စိစစ်ခြင်း၊အခြားလိုအပ်ချက်များသုံးသပ်အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (၁) ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းနှင့်စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို ဇူလိုင်လ
(၅၀%)ဖြန့်ဝေခြင်း
- (၂) စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲမှုနှင့်ထင်းအစားအခြား အောက်တိုဘာလ
လောင်စာသုံးစွဲမှုစကားဝိုင်းအသွင်ဖြင့် စိစစ်ခြင်း
- (၃) စံပြုကျေးရွာအား စစ်ဆေးအတည်ပြုခြင်း နိုဝင်ဘာလ
- (၄) ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူခြင်း နိုဝင်ဘာလ

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်မှ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ။

တိုင်းဒေသကြီး ညွှန်ကြားရေးမှူး၏ စီစဉ်ညွှန်ကြားမှုဖြင့် စံပြုကျေးရွာ စီစစ်ရေးအဖွဲ့သည် ရွေးချယ်ထားသည့်ကျေးရွာကို စံပြုကျေးရွာ တည်ထောင်ရန် အတည်ပြုခြင်း၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်များမှ ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းနှင့် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုဖြန့်ဝေပြီးနောက် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲမှု၊ ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲမှုများကို စကားဝိုင်းအသွင်ဖြင့် ကွင်းဆင်းစည်းရုံးမေးမြန်းပြီးတိုင်းဒေသကြီးမှတဆင့်ဦးစီးရုံးချုပ်သို့တင်ပြခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာခရိုင်မှူးများမှ ကွင်းဆင်းအတည်ပြုပြီးသော စံပြုကျေးရွာများတွင် ထင်းအစားအခြားလောင်စာ “အမှန်” သုံးစွဲသည့် ကျေးရွာဟုတ်/မဟုတ်စိစစ်သုံးသပ်၍တိုင်းဒေသကြီးညွှန်ကြားရေးမှူးထံ တင်ပြခြင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးညွှန်ကြားရေးမှူးမှကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရောက်ရှိ အတည်ပြုခြင်းတို့ကို အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်-

- (၁) စိစစ်ရေးအဖွဲ့သည်ရွေးချယ်ထားသော ကျေးရွာကို စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ရန် အတည်ပြုခြင်း မေ
- (၂) စိစစ်ရေးအဖွဲ့သည်စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုနှင့်ထင်းအစား အခြားလောင်စာသုံးစွဲမှု ကွင်းဆင်းစိစစ်ခြင်း စက်တင်ဘာ
- (၃) စိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် တည်ထောင်ပြီးစံပြုကျေးရွာ များထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲမှုစိစစ် ခြင်း နိုဝင်ဘာ-ဒီဇင်ဘာ
- (၄) ညွှန်ကြားရေးမှူး ရောက်ရှိအတည်ပြုခြင်း ဇန်နဝါရီ-မတ်

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြုကျေးရွာ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

- (က) တည်ထောင်ပြီးစံပြုကျေးရွာများတွင် ဖြန့်ဝေခဲ့သည့် စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများစဉ်ဆက်မပြတ်သုံးစွဲစေခြင်း၊ ထင်း/မီးသွေးအစား လောင်စာတောင့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများတိုးမြှင့်သုံးစွဲစေခြင်း၊ စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုအမျိုးမျိုးသုံးစွဲစေခြင်းတို့အတွက်မြို့နယ်၊ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ထမ်းအဆင့်ဆင့်သည် ၎င်းစံပြုကျေးရွာများသို့ စဉ်ဆက်မပြတ် ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) ဌာနကဖြန့်ဝေခဲ့သည့် စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုများ ပျက်စီးခဲ့လျှင်လည်းကောင်း၊ထပ်မံဝယ်ယူအသုံးပြုလိုလျှင်လည်းကောင်း၊အရွယ်အစားကြီးမားသည့် အေဝမ်းမီးဖို ဝယ်ယူလိုလျှင် လည်းကောင်း ဒေသခံများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်စေရေး စီမံဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာမှ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖို ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးလိုပါက အရည်

အသွေးမီသည့် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာ သင်တန်း တက်ရောက်နိုင်ရေးကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

- (ဂ) အထက်ပါလုပ်ငန်းများကို စံပြကျေးရွာ တည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ဆဲကာလနှင့်ပြည့်စုံပြီးသည့်ဒီဇင်ဘာနောက် ပိုင်းတွင်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် နောင်လာမည့် ဘဏ္ဍာနှစ် အတွင်းကွင်းဆင်းဟောပြောခြင်း၊ လိုအပ်ချက်များဖြည့်ဆည်းခြင်းတို့ကို အနည်းဆုံး (၂) ကြိမ်နှင့်အထက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာတည်ထောင်ပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာ ပြုစုတင်ပြခြင်း

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

.....တိုင်းဒေသကြီး၊ .....ခရိုင်၊ .....မြို့နယ်

..... ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာ

တည်ထောင်ပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာ

၁။ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန၊.....တိုင်းဒေသကြီး၊.....ခရိုင်၊..... မြို့နယ်၊.....ကျေးရွာအားထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအဖြစ် တည်ထောင်နိုင်ရေး .....ခုနှစ်၊.....လမှစတင်၍ စည်းရုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ .....ခုနှစ်၊ .....လ .....ရက်နေ့တွင် ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအဖြစ် ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပြီး ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအဖြစ် ကြေညာ၍ ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

(က) ကျေးရွာအခြေအနေ

- (၁) ကျေးရွာအမည် -
- (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအမည် -
- (၃) တည်နေရာ - (လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေကိုပါပေါ်လွင် အောင်ထည့်သွင်းရေးသားရန်)
- (၄) မြေမျက်နှာသွင်ပြင် -
- (၅) မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေ -
- (၆) အိမ်ခြေအရေအတွက် -
- (၇) အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် -
- (၈) လူဦးရေ -
- (၉) ကျေးရွာအခြေခံဗဟုသုတရှိမှု -
- (၁၀) ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိမှု -
- (၁၁) အိမ်တွင်းထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ထားရှိမှု

- (၁၂) ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး
လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ထားရှိမှု - (မရှိက ဆောင်ရွက်မည့်
အစီအစဉ်ဖော်ပြရန်)
- (၁၂-၁)ရွာ(၁)ဧကစိုက်ခင်း -
(၁၂-၂)အိမ်ထောင်သစ်မာ -
(၂၀)ပင်၊ ကျွန်း(၃)ပင် -
- (၁၃) ရေရရှိခြင်းအခြေအနေ - (မရှိက ဆောင်ရွက်မည့်
အစီအစဉ်ဖော်ပြရန်)
- (၁၃-၁)ရေကန် -
(၁၃-၂)အဝီစိတွင်း -
(၁၃-၃)ရေလှောင်တံ -
- (၁၄) ကွင်းဆင်းရွေးချယ်အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း
စဉ်	အမည်	ရာထူး	တာဝန်
၁။			အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
၂။			အဖွဲ့ဝင်
၃။			အဖွဲ့ဝင်
- (၁၅) စိုက်ပျိုးမြေ(ဧက) -
- (၁၅-၁)နှမ်း -ဧက
(၁၅-၂)ပဲစင်းငုံ -ဧက
(၁၅-၃)မြေပဲ -ဧက(စသည်များဖော်ပြရန်)
- (၁၆) ထင်းလောင်စာရှားပါးမှုအခြေအနေ - (ကျေးရွာတွင်ထင်းရှားပါးမှု
အခြေအနေကိုဖော်ပြရန်)
- (၁၇) ထင်းအစားအခြားလောင်စာရရှိနိုင်မှုပမာဏ
- (၁၇-၁)နှမ်းရိုးတစ်ဧက ( )တန်နှုန်း×( )ဧက =( )တန်
(၁၇-၂)ပဲစင်းငုံရိုးတစ်ဧက( )တန်နှုန်း×( )ဧက=( )တန်
(၁၇-၃)မြေပဲရိုးတစ်ဧက( )တန်နှုန်း×( )ဧက =( )တန်
(စသည်များဖော်ပြပေးရန်) စုစုပေါင်း =( )တန်

(၁၈) ထင်းအစားအခြားလောင်စာလိုအပ်မှုအခြေအနေ

(၁၈-၁)အိမ်ထောင်စု(၁)စု(၁)နှစ်

လိုအပ်ချက် = ( )တန်

(၁၈-၂)အိမ်ထောင်စု( )စု (၁)နှစ်

လိုအပ်ချက် = ( )တန်

ကျေးရွာ၏ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် စိုက်စွန့်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှု(၁)နှစ် ( )တန် လိုအပ်ပါသည်။ ထွက်ရှိမှုမှာ(၁)နှစ်( )တန်ဖြစ်ပါ၍ လုံလောက်ပါသည်။(အခြားဖော်ပြရန်ရှိပါက ဖော်ပြရန် ဥပမာ- ထန်းလက်၊ထန်းသီးခြောက်များ အစားထိုးသုံးစွဲနိုင်မှု)

(ခ) ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲသော စံပြကျေးရွာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပုံ အဆင့်ဆင့်-

.....တိုင်းဒေသကြီး၊.....ခရိုင်၊.....

မြို့နယ်.....ကျေးရွာအား ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာ ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း စည်းရုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်-

(စံပြကျေးရွာအဖြစ် ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ စည်းရုံးဟောပြောခြင်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးမှ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးအတည်ပြုခြင်း၊ ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူခြင်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးမှ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးအတည်ပြုခြင်း စသည်တို့ကို အဆင့်ဆင့်ဖော်ပြသွားရန်)

၂။ သို့ဖြစ်ပါ၍ .....တိုင်းဒေသကြီး၊.....ခရိုင်၊.....

မြို့နယ်၊.....ကျေးရွာအုပ်စုမှ .....ကျေးရွာသည် ထင်းကိုလုံးဝအသုံးမပြုတော့ဘဲ အခြားလောင်စာဖြစ်သော စိုက်စွန့်ပစ္စည်း.....တို့ကို ရွာလုံးကျွတ်သုံးစွဲနေပြီ ဖြစ်သဖြင့်

( )ရက်နေ့တွင် ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာဖြစ်သည်ဟု ကြေညာ၍ ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြအပ်ပါသည်။

ရက်စွဲ။ -

ဦးစီးအရာရှိ

၃။ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၏ သုံးသပ်ချက်(ကျေးရွာ၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အခြေအနေ)

.....
.....
.....

ရက်စွဲ။ - လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး

၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူး၏ သုံးသပ်ချက်(ကျေးရွာ၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အခြေအနေ)

.....
.....
.....

ရက်စွဲ။ - ညွှန်ကြားရေးမှူး

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ ထူးချွန်စံပြကျေးရွာ သတ်မှတ်ခြင်း

ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း တည်ထောင်ပြီးစံပြကျေးရွာများအနက် ထူးချွန်စံပြကျေးရွာများကိုလည်း သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ရွေးချယ်၍ အားပေးကူညီခြင်း အသိအမှတ်ပြုခြင်းများကို နှစ်စဉ်ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ရာ ထူးချွန်စံပြရွာရွေးချယ်ရာတွင် ညွှန်ကြားချက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အချိန်ကိုက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ မြို့နယ်/ ခရိုင် အဆင့်ဆင့်၏ ကွင်းဆင်းစည်းရုံးအားထည့် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုပါအခြေခံစဉ်းစားရွေးချယ်သွားမည်ဖြစ်သည့်အပြင်ဝန်ထမ်းအဆင့်ဆင့်၏စွမ်းဆောင်ရည်ကိုပါသုံးသပ်အကဲဖြတ်၍ဝန်ထမ်းထူးချွန်ဆုပေးအပ်ခြင်း၊ မြို့နယ်ဘက်စုံ ထူးချွန်ဆုပေးအပ်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ဝန်ထမ်းအဆင့်ဆင့်က နားလည်သဘောပေါက် ကြိုးစားကြရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအတည်ပြုချက်ပုံစံ
 အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန၊-----တိုင်းဒေသကြီး/-----ခရိုင်/
 -----မြို့နယ် /-----ကျေးရွာအား ( )ဘဏ္ဍာနှစ်
 ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာအတည်ပြုချက်အစီရင်ခံစာ

- ၁။ ထင်းလောင်စာရှားပါးမှုအခြေအနေ -----

- ၂။ စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများသုံးစွဲမှု
 အခြေအနေ -----

- ၃။ စွမ်းအားမြှင့်အေဝမ်းမီးဖိုဖြန့်ဝေ
 သုံးစွဲမှုအခြေအနေ -----

- ၄။ ကျေးရွာ၏အခြေခံဗဟုသုတရရှိမှု
 အခြေအနေ -----

- ၅။ စံပြကျေးရွာတည်ထောင်ရန်
 အိမ်ထောင်စုဦးရေအခြေအနေ -----

- ၆။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွားလာမှု
 အခြေအနေ -----

၇။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထကျန်းမာရေး
ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ

၈။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ
ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ

၉။ ရေရရှိခြင်းအခြေအနေ

၁၀။ ငွာနမူပညာပေးဟောပြောခြင်း

အဖွဲ့ဝင်(၁)

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်

အဖွဲ့ဝင်(၂)

(စံပြကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့)

(စံပြကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့)

(စံပြကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့)

အတည်ပြုသူ

(ညွှန်ကြားရေးမှူး)

ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲသည့် စံပြုကျေးရွာတည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာပုံစံ

စဉ်	လုပ်ငန်းအမည်	ဆောင်ရွက်ရမည့် အချိန်ကာလ		လုပ်ငန်း ပြီးစီးပါက ဖော်ပြရန် %	မှတ်ချက်
		မှ	ထိ		
၁	သတ်မှတ်အခြေခံအချက်များ စိစစ်ခြင်း	အောက်တိုဘာ	အောက်တိုဘာ	၅%	
၂	စံပြုကျေးရွာ ရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ ရွေးချယ်ပြီး ကျေးရွာကို အတည်ပြုခြင်း	နိုဝင်ဘာ	နိုဝင်ဘာ	၅%	
၃	ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းနှင့်အတူ စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို ဖြန့်ဝေခြင်း ဦးစီးအရာရှိ(၁)ကြိမ်(၂၅%)ဖြင့် (၂)ကြိမ်(၅၀%)ဖြန့်ဝေခြင်း	ဒီဇင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ	၁၀%	
၄	ဟောပြောစည်းရုံးခြင်းနှင့်အတူ စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို ဖြန့်ဝေခြင်း(၅၀%)(လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး)	ဇန်နဝါရီ	ဇန်နဝါရီ	၁၀%	
၅	စံပြုကျေးရွာရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ ကွင်းဆင်း စိစစ်ခြင်း	ဖေဖော်ဝါရီ	ဖေဖော်ဝါရီ	၁၀%	
၆	စွမ်းအားမြှင့် အဝမ်းမီးဖို ဖြန့်ဖြူးသုံးစွဲမှုစိစစ်ခြင်း (စကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲပြု လုပ်ခြင်း) (က) ဦးစီးအရာရှိ (ခ) လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	မတ်	မတ်	၁၀%	
		ဧပြီ	ဧပြီ	၁၀%	
၇	လ/ထ ညွှန်ကြားရေးမှူး စစ်ဆေးအတည်ပြုခြင်း	မေ	မေ	၁၀%	
၈	ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူခြင်း	မေ	မေ	၁၀%	
၉	စံပြုကျေးရွာ ရွေးချယ်စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ စံပြုကျေးရွာ များ၏စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုနှင့် ထင်းအစားထိုး အခြားလောင်စာသုံးစွဲမှု စိစစ်ခြင်း	ဇွန်	ဇူလိုင်	၁၀%	
၁၀	ညွှန်ကြားရေးမှူးရောက်ရှိအတည်ပြုခြင်း	ဩဂုတ်	စက်တင်ဘာ	၁၀%	
လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံးပြီးစီးမှု				၁၀၀%	

စွမ်းအားမြင့်အဝမ်းမီးဖိုပြန်ဖြူးဆောင်ရွက်ခြင်း

**စွမ်းအားမြှင့်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက်
လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

(Standard Operating Procedure on Distribution of Cookstoves)

စွမ်းအားမြှင့်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ သမရိုးကျ သုံးပွင့်ဆိုင် ဖိုခုံလောက်မီးဖိုများကို အသုံးပြုပြီးထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှုကြောင့်သစ်တောများပျက်စီး ပြုန်းတီးခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းများဖြစ်ပေါ်လာ၍ ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှုကို လျော့ချရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည် ရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး (၃) ခုရှိ မြို့နယ်အသီးသီးတွင် လစဉ်လူထုပညာ ပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စံပြကျေးရွာများ တည်ထောင် ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်း ဖွင့်လှစ်ပြသခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စွမ်း အား မြှင့်အေးဝမ်းမီးဖိုများကိုနမူနာဖြစ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ စွမ်းအားမြှင့်အောင်ဆောင်ရွက်လုပ်/ဝယ်ယူခြင်း

တိုင်းဒေသကြီးများတွင် လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲများ၊ စံပြကျေးရွာ များနှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများတွင် စွမ်းအားမြှင့်အေးဝမ်းမီးဖိုများကိုအခမဲ့ ဖြန့်ဖြူး လျက်ရှိရာ ဒေသတွင်း စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းရှင် များအား စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများကို ယခုထက်ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်ရေး တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်သွားရေး၊ ဒေသအတွင်းရှိ အခြားမြေထည်လုပ်ငန်းရှင်များကိုလည်း စွမ်းအားမြှင့်အေးဝမ်းမီးဖို ထုတ်လုပ်သည့် နည်းပညာများကိုယခုထက်ပို၍ ကူညီထောက်ပံ့သင်ကြားပေးရေးနှင့် FRI နည်းပညာ သင်တန်း တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောသင်တန်းဆင်းဒေသခံများ တပိုင်တနိုင် ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး ရင်းနှီးမတည်ငွေများ ရရှိစေရေးတို့ကို ကူညီပံ့ပိုးရပါမည်။ အဆိုပါစွမ်းအားမြှင့် အေးဝမ်းမီးဖိုများဝယ်ယူရာတွင် ထင်းလောင်စာ (၄၀%) သက်သာသည့် သစ်တောသုတေသ နဋ္ဌာနမှထုတ်လုပ်သောစံချိန်/စံညွှန်း အရည် အသွေးနှင့်အညီ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ လုပ်ငန်းရှင် များအားခေါ်ယူ အသိပေးဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းပြီး စာချုပ်ချုပ်ဆိုဝယ်ယူရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများအားစိစစ်လက်ခံခြင်း

သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များမှ လျာထားချက်အတိုင်း ဖြန့်ဝေရန်ရှိသည့်စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများကို အရေအတွက်၊ စံချိန်/စံညွှန်း ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ သေချာစွာစိစစ်၍ လက်ခံရယူရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများထုတ်ယူ/သုံးစွဲမှုမှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း

လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲများ၊ တိုးချဲ့စခန်းဟောပြောပွဲများ၊ စံပြကျေးရွာ များတွင် အခမဲ့ဖြန့်ဝေရန် စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများကို ထုတ်ယူရာတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရမည်။

----(စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို)---ထုတ်ယူ/သုံးစွဲမှုမှတ်တမ်း

တိုင်းဒေသကြီး----- (စစ်ကိုင်း)----- ခရိုင်---- (စစ်ကိုင်း)----၊ မြို့နယ်---- (မြောင်)----
(နမူနာ)

စဉ်	ရက်စွဲ	လက်ခံ/ဖြန့်ဝေ တာဝန်ခံအမည်	အကြောင်းအရာ	ရရှိ(လုံး)	ဖြန့်ဖြူး (လုံး)	လက်ကျန် (လုံး)	မှတ်ချက်
၁	၂၈-၁၂-၁၅	ဦးစီးအရာရှိ ဦး.....	ခရိုင်ရုံး၏ ..... ရက်စွဲပါစာအမှတ် ..... အရ စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုရရှိမှု	၂၈၀	-	-	
၂	၁-၁-၁၆	ဦးစီးအရာရှိ ဦး.....	.....ရွာစံပြကျေးရွာ အိမ်ထောင်စု ( )စုအတွက် မီးဖိုဖြန့်ဖြူးခြင်း		၁၀၀	၁၈၀	
၃	၅-၁-၁၆	တောအုပ်ကြီး ဦး.....	.....ရွာ၊ ဟောပြောပွဲ		၅	၁၇၅	

လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ဟောပြောပွဲအလိုက်ဖြန့်ဖြူးရမည့် စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုအရေအတွက် သတ်မှတ်ခြင်း

- (၁)တိုင်းဒေသကြီးညွှန်ကြားရေးမှူးများမှ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း (၁) နှစ်လျှင် (၁၂) ကြိမ် ဖြန့်ဝေခြင်းဆောင်ရွက်ပြီး (၁) ကြိမ်လျှင် စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖို (၅၀) လုံးဖြန့်ဝေရပါမည်။
- (၂)ခရိုင်လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးများမှ ခရိုင်အတွင်းရှိမြို့နယ်များတွင် (၁) နှစ်လျှင် (၁) မြို့နယ်၌ (၂) ကြိမ် ဖြန့်ဝေခြင်းဆောင်ရွက်ပြီး (၁) ကြိမ်လျှင် စွမ်းအားမြှင့် အဝမ်းမီးဖို (၃၀) လုံးဖြန့်ဝေရပါမည်။
- (၃)မြို့နယ်ဦးစီးအရာရှိများမှ မြို့နယ်အတွင်း (၁) လလျှင် (၃) ကြိမ် ဖြန့်ဝေခြင်းဆောင်ရွက်ပြီး (၁) ကြိမ်လျှင် စွမ်းအားမြှင့် အဝမ်းမီးဖို (၁၀) လုံးဖြန့်ဝေရပါမည်။
- (၄)ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစံပြကျေးရွာများတွင် စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများကို ရွာလုံးကျွတ်ဖြန့်ဝေရပါမည်။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးအရာရှိမှ (၂) ကြိမ်ဖြန့်ဝေရမည်ဖြစ်ပြီး (၁) ကြိမ်လျှင် (၂၅%) နှင့် ခရိုင်လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးမှ (၁) ကြိမ် (၂၅%) ဖြန့်ဝေရပါမည်။
- (၅)တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများတွင် (၁) လလျှင် (၂) ကြိမ်ဖြန့်ဝေရမည်ဖြစ်ပြီး (၁) ကြိမ်လျှင် စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖို (၁၅) လုံးဖြန့်ဝေရပါမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများကိုသယ်ယူခြင်း

ဟောပြောသူ၏ ရာထူးအဆင့်အလိုက် ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်သည့် ကျေးရွာများတွင် အခမဲ့ဖြန့်ဝေပေးမည့် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ အား ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိအောင် ဝန်ထမ်းများမှ စနစ်တကျ ကြီးကြပ်၍ ကြိုတင်ပို့ဆောင်ရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများဖြန့်ဝေရမည့်အစီအစဉ်

လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲ/ တိုးချဲ့ပညာပေးစခန်းများတွင် တက်ရောက်
လာသူများအား စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများကို မဲစနစ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေသွားရပါမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုလက်တွေ့စမ်းသပ်ပြသခြင်း

လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပြီး၊ ထင်းလောင်စာချွေတာနိုင်သော
စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုဖြင့် လက်တွေ့ သရုပ်ပြချက်ပြုတ်ခြင်း အစီအစဉ်
ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အရွယ်တူဒန်အိုး (၂)လုံး၊ ထင်း၊ အလေးချိန်
ချိန်တွယ်ရန် ချိန်ခွင်/ကတ္တား၊ ချက်ပြုတ်မည့် အစား အစာအမျိုးအမည်
(ဥပမာ-ကန်စွန်းဥ/ ပြောင်းဖူး/ ပိန်းဥ/ ပဲမြစ် စသည့် ရာသီစာ သီးနှံ
တစ်မျိုးမျိုး) တစ်ပါတည်း သယ်ဆောင်သွားရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၈။အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲရာတွင် လိုက်နာရမည့် အချက်များ

- (က) ထင်းအစိုကို သုံးစွဲပါက မီးခိုအူမည်ဖြစ်ပြီး ထင်းအစို(၃)ချောင်းမှ ရရှိသည့် အပူပမာဏသည် ထင်းအခြောက် (၂)ချောင်းမှ ရရှိသည့် အပူပမာဏနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သောကြောင့် ထင်းများကို အခြောက်ခံပြီးမှ သုံးစွဲရမည်ဖြစ်ခြင်း။
- (ခ) အဝမ်းမီးဖိုသည် လေဝင်လေထွက် မကောင်းလျှင် မီးခိုးအူနိုင်သောကြောင့် လေဝင်လေထွက်ကောင်းသောနေရာတွင်ထား၍ ချက်ပြုတ်ခြင်း။
- (ဂ) မီးဖိုပူနေစဉ် ဟင်းရည်ပူ၊ ထမင်းရည်၊ ရေနွေးပူဝေကျပါက မီးဖိုကွဲတတ်သောကြောင့် ထမင်းဟင်းချက်နေစဉ် မီးဖိုပေါ်သို့ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုး၊ ရေနွေးအိုးများ ဝေမကျစေရန် သတိပြု၍ စနစ်တကျသုံးစွဲပါက အနည်းဆုံး(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်ထိခံနိုင်ခြင်း။
- (ဃ) ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုးဝေကျလျှင် မီးဖိုပေါ် မကျစေရန် ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုး၏အရွယ်(အိုးဖင်အချင်း)သည် အဝမ်းမီးဖို၏ အချင်းထက် ပို၍ကြီးလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ခြင်း။
- (င) ထင်းချောင်းအတိုများကို အသုံးပြုခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပြီး ထင်းချောင်းရှည်နေပါက မီးခံပြားပေါ်သို့ အလေးမပိစေရန် ထင်းချောင်း၏ အဖျားမှ ခဲခုပေးရမည်ဖြစ်။
- (စ) မီးဖိုကို မကြာခဏ နေရာပြောင်းခြင်းမပြုရ။
- (ဆ) မီးခံပြားမှအပေါက်များတွင် မီးကျိုးခဲဆိုနေပါက လေဝင်နည်းပြီး မီးတောက်နည်းသွားနိုင်ခြင်းကြောင့် ပိတ်ဆိုနေသော မီးကျိုးခဲများ ဖယ်ရှားပေးရခြင်း။
- (ဇ) ထမင်း၊ ဟင်းများ မြန်မြန်ကျက်လိုပါက လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ပြီး မီးပိုတောက်စေရန် ဖိုခုံလောက်အမြင့်ကို သံပြား၊ အုတ်ကြွပ်ပြားစသည်များ ခုပေးရခြင်း။
- (ဈ) တစ်ပြည်ထိဆန့်သောအိုးများ ချက်နိုင်ပြီး၊ ပိုမို၍ကြီးသောထမင်းအိုး၊ ဒယ်အိုးများ၏ အလေးချိန်ခံနိုင်ရန်အတွက် မီးဖိုနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်သောရေဆင်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် သံခုံ ဖိုခုံလောက် (ခန့်မှန်းတန်ဖိုး ၅၀၀၀/-)အား ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း

လုပ်ငန်းစဉ်-၉။ ဌာနဖြန့်ဝေခဲ့သည့်စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများသုံးချနေမှုအခြေအနေ သုံးသပ် တင်ပြခြင်း

ဖော်ပြပါ ပုံစံ(က)နှင့် ပုံစံ(ခ)ဖြင့် စာရင်းကောက်ယူခြင်းပုံစံများတွင် စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ လက်ရှိသုံးစွဲနေသည့်အခြေအနေ သုံးသပ်တင်ပြမှု အစီရင်ခံစာ ပုံစံ(က)သည် ဦးစီးရုံးချုပ်သို့ လစဉ် လဆန်း(၇)ရက်နေ့ အရောက် ပေးပို့ခြင်း၊ မြို့နယ်စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲသူတစ်ဦးချင်းစစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်းပုံစံ(ခ)သည် မြို့နယ်တွင် မှတ်တမ်းထားရှိခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
ပုံစံ(က)

စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများ လက်ရှိသုံးစွဲနေမှုအခြေအနေအား သုံးသပ်တင်ပြမှု အစီရင်ခံစာ

စဉ်	မေးခွန်း	အဖြေ	ဖြေဆိုသူ ဦးရေ	အဖြေအတွက် အကြောင်းအရင်း (ရှိလျှင်)
၁။	(က)ကျေးရွာအမည်			
	(ခ)ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုဦးရေ			
	(ဂ)ဖြေဆိုသူဦးရေ			
	(ဃ)ဖြေဆိုသူများ၏ မိသားစုဝင် ဦးရေ	ပျမ်းမျှ အများဆုံး အနည်းဆုံး		
၂။	မီးဖိုသုံးစွဲသည့် ကာလ	ပျမ်းမျှ		
		အများဆုံး		
		အနည်းဆုံး		
၃။	မီးဖိုရရှိပုံ	(က)မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဝယ်ယူ		
		(ခ)စိမ်း/စိုအနေဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်းမှ ရရှိ		

စဉ်	မေးခွန်း	အဖြေ	ဖြေဆိုသူ ဦးရေ	အဖြေအတွက် အကြောင်းအရင်း (ရှိလျှင်)
		(ဂ)တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအစီအစဉ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်းမှ ရရှိ		
		(ဃ) NGO အဖွဲ့အစည်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းမှ ရရှိ		
		(င) အခြား ----- --		
၄။	သုံးစွဲသည့် လောင်စာ အမျိုးအစား	(က) ထင်း		
		(ခ) စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်ပစ္စည်း		
		(ဂ) လောင်စာတောင့်		
		(ဃ) မီးသွေး		
၅။	လက်ရှိ သုံးစွဲခြင်း	ရှိ		
		မရှိ		
၆။	သုံးစွဲရသည့် အပေါ်ကျေနပ်အား ရမှု	များစွာ ကျေနပ်အားရ		
		ကျေနပ်အားရ		
		ကျေနပ်အားရ မှုမရှိ		

စဉ်	မေးခွန်း	အဖြေ		ဖြေဆိုသူ ဦးရေ	အဖြေအတွက် အကြောင်းအရင်း (ရှိလျှင်)
၇။	လက်ရှိမီးဖိုပျက်စီးပါက ဆက်လက်သုံးစွဲလိုကြောင်း	ရှိ			
		မရှိ	(က)မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် အမြန်ဆုံး ဝယ်ယူမည်။		
		ရှိပါက	(ခ)အဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရဌာနများမှ ဖြန့်ဝေမည့် အစီအစဉ်အား စောင့်မည်။		
၈။	ရွာရှိစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲမှု သေးသူများအား တိုက်တွန်းမှု	ရှိ			
		မရှိ			
၉။	ရွာတွင်လက်ရှိစွမ်းအားမြှင့်မီးဖို သုံးစွဲမှု မရှိသူများအနေ ဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲလိုကြခြင်း	ရှိ			
		မရှိ			
၁၀။	စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုတင်ပြချက်များ။ - - - -				

စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုများအား သုံးစွဲနေမှုအခြေအနေ စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းပုံစံ

- ၁။ ကျေးရွာနှင့် ဖြေဆိုသူဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်အလက်များ
  - (က) ကျေးရွာအမည် - -----
  - (ခ) ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုဦးရေ - -----
  - (ဂ) ဖြေဆိုသူအမည် - ဦး/ဒေါ်-----
  - (ဃ) မိသားစုဝင်ဦးရေ - -----
- စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို သုံးစွဲမှုအပေါ် သုံးသပ်ရန်
- ၂။ မီးဖိုစတင်ရရှိသည့် ရက်စွဲ-----
- ၃။ မီးဖိုရရှိပုံ
  - (က) မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဝယ်ယူ
  - (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန အစီအစဉ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်း မှရရှိ
  - (ဂ) တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအစီအစဉ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်းမှရရှိ
  - (ဃ) NGO အဖွဲ့အစည်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းမှရရှိ
  - (င) အခြား၊(-----)
- ၄။ သုံးစွဲသည့် လောင်စာအမျိုးအစား
  - (က) ထင်း
  - (ခ) စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်း
  - (ဂ) လောင်စာတောင့်
  - (ဃ) မီးသွေး
- (တစ်မျိုးထက်ပိုမိုသုံးစွဲမှုရှိပါက သုံးစွဲမှုများအား ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါရန်)

၅။ လက်ရှိသုံးစွဲနေခြင်း ရှိ/မရှိ
 ရှိ၊ မရှိ၊

-
- မရှိပါက
 အကြောင်းအရင်း။ ||-----
- ပျက်စီးသွားခြင်းဖြစ်ပါက
 အကြောင်းအရင်း။ ||-----
- သုံးစွဲခဲ့သည့်ကာလ   -----

၆။ သုံးစွဲရသည့်အပေါ် ကျေနပ်အားရမှု

ကျေနပ်အားရမှုမရှိခြင်း များစွာကျေနပ်အားရ၊ ကျေနပ်အားရ၊
ရွေးချယ်သည့်အဖြေအတွက်
အကြောင်းအရင်း။ ||-----

၇။ လက်ရှိမီးဖိုပျက်စီးသွားပါက ဆက်လက်သုံးစွဲလိုခြင်း-

ရှိ၊ မရှိ

ရှိလျှင်-

- (က) မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် အမြန်ဆုံးဝယ်ယူမည်
- (ခ) အဖွဲ့အစည်း/အစိုးရဌာနများမှ ဖြန့်ဝေမည့် အစီအစဉ်အား စောင့်မည်

၈။ အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲခြင်းမရှိသေးသူများအား အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲရေး တိုက်တွန်းမှု

ရှိ၊ မရှိ

- ရွေးချယ်သည့်အဖြေအတွက်
 အကြောင်းအရင်း။ ||-----

၉။ မိမိကျေးရွာတွင် အဝမ်းမီးဖိုလက်ရှိတွင် သုံးစွဲမှုမရှိသေးသောသူများအနေဖြင့်
ဝယ်ယူသုံးစွဲလိုခြင်း

ရှိ၊ မရှိ၊

ရွေးချယ်သည့်အဖြေအတွက်

အကြောင်းအရင်း။ ။-----

- ရှိလျှင်ဝယ်ယူရန်

လွယ်ကူ မလွယ်ကူ

၁၀။ အဝမ်းမီးဖိုသုံးစွဲမှုနှင့် ပက်သက်၍ အကြံပြုတင်ပြလိုခြင်းရှိက တင်ပြပေးပါရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၁၀။ စွမ်းအားမြှင့်အဝမ်းမီးဖိုများဖြန့်ဝေပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း
အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----မြို့နယ်၊ -----ကျေးရွာ၊ -----ကျေးရွာအုပ်စု

လူထုပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပပြုလုပ်သည့် ကျေးရွာသို့
မဲစနစ်ဖြင့်စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုအခမဲ့ဖြန့်ဝေမှုစာရင်း

စဉ်	အိမ်ထောင်ဦးစီး အမည်	နိုင်ငံသားစိစစ် ရေးကဒ်ပြားအမှတ်	ဖြန့်ဝေသည့် ရက်စွဲ	ဖြန့်ဝေသည့် မီးဖိုအရေ အတွက်	လက်ခံရရှိ ကြောင်း လက်မှတ်

စာရင်းပြုစုသူ

အတည်ပြုသူ

တံဆိပ်ခိုင်း

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတံဆိပ်
ရက်စွဲ၊-----

ထင်းအစားအခြားလောင်စာကိုးမြင့်သုံးစွဲရေး
လောင်စာတောင့်များ သုံးစွဲခြင်း

**ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး လောင်စာတောင့် သုံးစွဲမှု
စာရင်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက်
လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
(Standard Operating Procedure on Promotion of fuel Briquette Production
and Utilization)**

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး လောင်စာတောင့်များ သုံးစွဲခြင်း

ပြည်သူလူထုနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာပြီး လောင်စာ
စွမ်းအင်ပိုမိုထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် လောင်စာတောင့်များ ပြောင်းလဲ
အသုံးပြုရန်ဖြစ်ပါသည်။ လောင်စာတောင့်များအား ထင်းသုံးစွဲမှု များပြားသည့်
စားသောက်ဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း၊ သံရည်ကျိုလုပ်ငန်း၊
စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုသုံးစွဲနိုင်ရေးနှင့် နေအိမ်များ ချက်ပြုတ်မှုတွင် သုံးစွဲလာစေရေး
နှင့် အောက်ပါအချက်များအတိုင်း နှိုင်းယှဉ်စိစစ်သိရှိနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

- (က) အပူပိုင်းဒေသနေ ဒေသခံများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ထင်းသုံးစွဲမှု
လျော့ချနိုင်သည့် ပမာဏ သိရှိနိုင်ရန်။
- (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်စေရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။
- (ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တိုးပွားလာမှု
မြှင့်တင်ရန်။
- (ဃ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန၏ **ထင်းအစားအခြားလောင်
စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်း(ထ)လုပ်ငန်းစဉ်**၏ ထိရောက်မှုအားဆန်းစစ်ဖော်
ထုတ်နိုင်ရန်။
- (င) စေ့မြစ်ခိုင်မာသေချာသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ရရှိစေရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနရှိ ထင်းအစားအခြား လောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေးလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းကောက်ယူ၊ အဆင့်ဆင့် စိစစ်သူများအနေဖြင့် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုစိတ်ဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေးလုပ်ငန်းအတွက် ဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို သိရှိရှင်းလင်းရန်နှင့် မြို့နယ်အတွင်း အခြေခံအချက် အလက်များ၊ စာရင်းကောက်/စိစစ်အတည်ပြုလုပ်ငန်းများကိုကျေညက်စွာ လေ့လာထားရန်။
- (ခ) မြို့နယ်အတွင်း ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲနေသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ ရပ်ကွက်များ၊ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများကိုဖော်ထုတ်၍ ယူနစ် တစ်ခုချင်းစီအလိုက်အပတ်စဉ်အသေးစိတ်ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူ ရန်။
- (ဂ) အပတ်စဉ်ကောက်ယူရရှိသော အချက်အလက်များအား သက်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များအလိုက် ကိန်းဂဏန်းများ ရရှိတည်ဆောက်ထားရန်။
- (ဃ) ရရှိလာသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအား တာဝန်ခံသို့ တင်ပြ၍ မြို့နယ်ရုံး တွင် မှတ်ပုံတင်စာရင်း ပြုစုရေးဆွဲထားရှိရန်။
- (င) အပတ်စဉ် ကွင်းဆင်းကောက်ယူရရှိလာသည့် အချက်အလက်များ၊ ကိန်းဂဏန်းများအားစိစစ်ပြီးဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်မှုအခြေအနေ အပေါ် တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုတို့ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အချက် များ

ဒေသတွင်းထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက် များ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူမည့် ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများသည် ဌာနသတ်မှတ်တူညီဝတ်စုံ၊ အပြည့်အစုံ ဖြင့် သပ်ရပ်စွာဝတ်ဆင်၍ စာရင်းကောက်ယူရန်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ရပ်မိရပ်ဖများသို့ မိမိတို့ ဌာန၏လုပ်ငန်း တာဝန်များ၊ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မည့်အစီအမံများနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ဆွေး နွေးညှိနှိုင်းအသိပေးထားရန်။
- (ဂ) ဌာနကိုယ်စားပြု စာရင်းကောက်ယူခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် မိမိစာရင်း ကောက်ယူမည့်လုပ်ငန်း၊ ရပ်ကွက်၊ အိမ်ထောင်စုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဒေသ/ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသို့ ဌာန၏ စာရင်းကောက်ယူခြင်းဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်၊မျှော်မှန်းချက်များအားသေချာစွာရှင်းလင်းပြောကြားရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ/ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး(သို့မဟုတ်)ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးမှစာရေးနှင့်အတူ သွားရောက်ကောက်ယူရန်။
- (ဃ) လိုအပ်ပါက (သို့မဟုတ်) သက်ဆိုင်ရာမှ တောင်းဆိုခဲ့ပါက လုပ်ငန်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ရောက်ရှိစာရင်းကောက်ယူခဲ့ခြင်းအား ဌာန၏ တံဆိပ်တုံး ရိုက်နှိပ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ပေးရန်။
- (င) ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့် ပြည်သူလူထုအား ယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆို ဆောင်ရွက် ရန်။
- (စ) စာရင်းကောက်ယူမှုများအား အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော မှတ်တမ်း တင်ဓာတ်ပုံ လုံလောက်စွာ ရိုက်ယူထားရှိရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရမည့်အချက်များ

ထင်းအစားအခြားလောင်စာများဖြစ်သော လောင်စာတောင့်အမျိုးမျိုး အား ဒေသအတွင်း ထုတ်လုပ်နိုင်မှု၊ ထွက်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေ၊ အိမ်ထောင်စုများ သုံးစွဲမှုအခြေအနေ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်း များ သုံးစွဲမှုအခြေအနေ (အိမ်တွင်း စက်မှု လက်မှုလုပ်ငန်း၊ စားသောက်ဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း၊ လောင်စာသုံးအခြားလုပ်ငန်း အမျိုးမျိုး)၊ လောင်စာစွမ်းအင် ရရှိမှုအခြေအနေ၊ အစားထိုးလောင်စာကုန်ကြမ်းများ ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေစသည့် အချက်အလက်

များ ရရှိမှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အချက် အလက်များအား စာရင်းပြုစုကောက်ယူရမည်-

(က) လောင်စာတောင့်ထုတ်လုပ်နိုင်မှု စာရင်းကောက်ယူရန်

- (၁) မိမိဒေသတွင်း ထုတ်လုပ်သည့် လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားနှင့် တစ်နှစ် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုအရေအတွက်
- (၂) လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားအလိုက် တစ်နှစ် ထုတ်လုပ်ထွက်ရှိမှု
- (၃) မတူညီသည့်လောင်စာတောင့် အမျိုးအစားအလိုက် ပါဝင်သုံးစွဲသည့်ကုန်ကြမ်း မျိုးအစား
- (၄) ထုတ်လုပ်ပုံနည်းစနစ် အဆင့်ဆင့်(လူအင်အား၊ စက်အင်အား)
- (၅) ဒေသတွင်းရှိအသေးစား၊အလတ်စား၊စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံအရေအတွက်နှင့် တည်နေရာလိပ်စာ
- (၆) ထုတ်လုပ်သည့် လောင်စာတောင့်များ၏ ဈေးကွက်ဝယ်လိုအား၊ ဖြန့်ဝေစီးဆင်းမှု၊ပုံသဏ္ဍာန်(ဥပမာ-လုပ်ငန်းရှင်မှအရောက်ပို့စနစ်၊ တစ်လ/တစ်နှစ် ရောင်းချရမှု)
- (၇) လောင်စာတောင့်တစ်မျိုးစီ၏ အရွယ်အစား၊ အလေးချိန်၊ အသုံးပြုကြာမြင့် ချိန်/ ဈေးနှုန်း(လက်လီ/လက်ကား)
- (၈) ဒေသတွင်း/ဒေသပြင်ပရောင်းချနိုင်မှု (မည်သည့်ဒေသ၊ မည်သည့်လုပ်ငန်းများသို့ အစရှိသည်ဖြင့်)
(မှတ်ချက်။ အထက်ပါ အချက်အလက်များကို နှစ်စဉ် ပြန်လည်စိစစ်မှတ်တမ်းတင်ရန်)

(ခ) လောင်စာတောင့်သုံးစွဲမှုစာရင်းကောက်ယူရန်

- (၁) လုပ်ငန်းအမည်/ အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်
- (၂) သုံးစွဲသည့်လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားနှင့်တစ်နေ့ ပျမ်းမျှသုံးစွဲမှု/ တစ်ပတ်ပျမ်းမျှသုံးစွဲနိုင်မှု
- (၃) သုံးစွဲသည့်ကာလ (၁လ/ ၃လ/ ၅လ/ ၆လ/ ၁နှစ်ပတ်လုံး)

- (၄) သုံးစွဲပုံ (လောင်စာတောင့်သီးသန့်/ အခြားလောင်စာနှင့်ရောသုံးစသည်)
  - (၅) တစ်နှစ်အတွင်း သုံးစွဲနိုင်မည့် ပမာဏတိုးရေ(ခန့်မှန်း)
  - (၆) လောင်စာတောင့်ဝယ်ယူရရှိနိုင်မှု အခြေအနေနှင့် လိုအပ်ချက်၊ အခက်အခဲများ
  - (၇) လောင်စာတောင့်သုံးစွဲမှုအပေါ် အားရကျေနပ်မှုနှင့် သုံးစွဲသူ၏ အမြင်
- (င) သုံးစွဲသည့် မီးဖိုအမျိုးအစားအလိုက် စာရင်းကောက်ယူရန်
(အမှန်အသုံးပြုနေသည့် မီးဖိုအမျိုးအစားအားလုံး စာရင်းကောက်ယူရန်)

- လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ကောက်ယူရရှိသည့် အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း
- စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် အပတ်စဉ် ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူ ရရှိလာသော အချက်အလက်များအား အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း မှတ်တမ်းရေးသွင်း၍ မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးရုံးများတွင် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ ဖွင့်လှစ်ရေးသွင်းမှတ်တမ်းထားရှိရမည်-
- (က) မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအလိုက်တစ်နှစ်ထင်းလိုအပ်ချက်တွက်ချက်မှု (ပုံစံ-၁)
  - (ခ) စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို၊လောင်စာတုံးသုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် တစ်နှစ်ထင်း လောင်စာ လျှော့ချသုံးစွဲနိုင်ခြင်း (ပုံစံ-၂)

- (ဂ) ဒေသ၏ ထင်းလိုအပ်ချက်အပေါ် တည်ထောင်ပြီး စိုက်ခင်း၊ ထိန်းပြီး သဘာဝတောတို့မှ ထင်းလိုအပ်ချက်ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် အခြေအနေ (ပုံစံ-၃)
- (ဃ) လောင်စာတောင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် များ မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း
  - (၁) မြို့နယ်အတွင်းထုတ်လုပ်သည့် လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားများကို စာရင်းချုပ် မှတ်တမ်းတင် ပြုစုထားရှိရမည်။ (ပုံစံ-၄-၁)
  - (၂) လောင်စာတောင့် အမျိုးအစားအလိုက် အခြေခံအချက်များကို မှတ်တမ်းတင် ပြုစုထားရှိရမည်။ (ပုံစံ-၄-၂)
  - (၃) လောင်စာတောင့်ထုတ်လုပ်သူ လုပ်ငန်းရှင်များ၏ အခြေခံအချက် များကို မှတ်တမ်းတင် ပြုစုထားရှိရမည်။ (ပုံစံ-၄-၃)
  - (၄) လောင်စာတောင့်သုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်များ (ပုံစံ-၄-၄)
- (င) မြို့နယ်၏ လောင်စာတောင့် ထုတ်လုပ်/သုံးစွဲမှုများကို အပတ်စဉ် စာရင်း ကောက်ယူခြင်း
  - (၁) မြို့နယ်အတွင်း လောင်စာတောင့် ထုတ်လုပ်သူများ၏ တစ်ပတ် အတွင်း ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ ထုတ်လုပ်သူကိုယ်တိုင်နှင့် တဆင့်ရောင်းချသူများ၏ ရောင်းချမှု အခြေအနေများကို စာရင်းကောက်ယူပြုစုရမည်။ (ပုံစံ-၆-၁)
  - (၂) မြို့နယ်အတွင်း လောင်စာတောင့် သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စု၊ လုပ်ငန်း အမျိုးအစားအလိုက်တစ်ရက်သုံးစွဲမှု/တစ်ပတ်ပျမ်းမျှသုံးစွဲမှုတို့အား အသေးစိတ် စာရင်းကောက်ယူပြုစုရမည်။ (ပုံစံ-၆-၂)

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း

ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရေး ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်အဆင့်ဆင့်သောတာဝန်ရှိသူများမှအောက် ဖော်ပြပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) **တိုင်းတာဝန်ခံ။** တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သို့တင်ပြပြီးတိုင်းဒေသကြီး အဆင့်ဆက်စပ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ညှိနှိုင်းပြီး စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ရန်။

(ခ) **ခရိုင်တာဝန်ခံ။** ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြပြီး ဆက်စပ် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် များ၊ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

(ဂ) **မြို့နယ်တာဝန်ခံ**

(၁)မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအဖွဲ့ အစည်းများ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂)ဝန်ထမ်းများအားသတ်သတ်မှတ်မှတ် တာဝန်ပေးရမည်။ (စာရင်း ကောက်ယူသည့်အဖွဲ့အား အနည်းဆုံး(၁)နှစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။)

(၃)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ နည်းစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး သေချာစွာ ရှင်းလင်းလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်။

(၄)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် အခက်အခဲပြဿနာများမရှိနိုင်ရန် စာရင်းကောက်ကာလစတင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ်တိုင်လိုက်ပါ၍ စံနမူနာအဖြစ် ဆောင်ရွက် ပေးရန်နှင့် လစဉ် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူမှုအား လိုက်ပါစိစစ် ဆောင်ရွက်ရန်။

(၅)စာရင်းကောက်ယူမည့် စားသောက်ဆိုင်/ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာတို့အား
မထပ်စေဘဲ ပျံ့နှံ့စွာ စာရင်းကောက်ယူရန်။

(၆)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ၏ အခက်အခဲကို ချက်ချင်းဖြေရှင်း
ဆောင်ရွက်ပေး ရန်။

(၇)မြို့နယ်တာဝန်ခံမှ လစဉ်အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူမှု
အခြေအနေ အား လိုက်ပါစိစစ်ဆောင်ရွက်ရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့်ကွင်းဆင်းစာရင်း
ကောက်ယူ ရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်ပြည့်စုံမှုရှိ/မရှိ
စိစစ်နိုင်ရန်အတွက်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုညွှန်ကြားရေးဦးစီး ဌာန၊စက်မှုကြီးကြပ်နှင့်စစ်ဆေး
ရေးဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနစသည့် ဆက်စပ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏
စာရင်းဇယားများဖြင့် တိုက်ဆိုင်စိစစ်ခြင်း၊ ရှောင်တခင်ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ပြီး
စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများကောက်ယူထား သောအချက်အလက်များ မှန်ကန်မှု
ရှိ/မရှိ ပြန်လည်ကွင်းဆင်းမေးမြန်းခြင်း၊ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူစဉ်
အခါအားလျော်စွာ လိုက်ပါစိစစ်ဆေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုသုံးသပ် တင်ပြခြင်း

မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ကွင်းဆင်း
စာရင်းကောက် ယူရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအပေါ် တာဝန်ယူ/
တာဝန်ခံမှုရှိစွာဖြင့်အတည်ပြု၍ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာပြုစုတင်ပြရန်နှင့်ကောက်ယူ
ရရှိသော အချက်အလက်များအရ ဒေသအတွင်းစိမ်းလန်းစိုပြည်စေရေး၊
ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှုလျော့နည်းစေရေးအတွက်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်မှုအခြေ

အနေအပေါ် အောက်ဖော်ပြပါတွက်ချက်မှုစံနှုန်းများကို ကိုးကား၍ သုံးသပ် တင်ပြရမည်-

- (က) မြို့နေအိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်နှစ်လိုအပ်ထင်း = ၁.၄ တန်
- (ခ) ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုတစ်စုတစ်နှစ်လိုအပ်ထင်း = ၂.၅ တန်
- (ဂ) ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်တစ်စုစိုက်စွန့်ပစ္စည်းလိုအပ်ချက် = ၁၀ တန်
- (ဃ) မြို့နေအိမ်ထောင်စုတစ်စုတစ်နှစ်လိုအပ်လောင်စာတောင့် = ၂၂၀၀ တုံး
- (င) တစ်နှစ်ပတ်လုံးစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးအိမ်ထောင်စုတစ်စု၏ တစ်နှစ်လျော့နည်း သုံးထင်း = ၁ တန်
- (စ) သဘာဝတောထိန်းဧရိယာမှ
(၁၀)နှစ်ခုတ်ပတ်ဖြင့်ပျမ်းမျှ ၁ ဧက = ၆ တန်
ထင်းထွက်ရှိတန်
- (ဆ) ၁၀ နှစ်သားကျေးရွာသုံးထင်းစိုက်ခင်းခုတ်ပတ်ဖြင့်
ပျမ်းမျှ ၁ ဧက = ၃ တန်
ထင်းထွက်ရှိတန်

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
ထင်းလိုအပ်ချက်

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အမည်	အိမ်ထောင်စု ဦးရေ	(၁)နှစ် လိုအပ်ထင်းတန်		ပေါင်း (တန်)	မှတ်ချက်
			မြို့နေ x (၁.၄) တန်	ကျေးလက်နေ x (၂.၅)တန်		
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇
စုစုပေါင်း						

မှတ်ချက်။ မြို့နေအိမ်ထောင်စု(၁)စုလျှင် (၁)နှစ်(၁.၄)တန်နှုန်း၊ ကျေးလက်နေ
အိမ်ထောင်စု(၁)စုလျှင် (၁)နှစ်(၂.၅)တန်နှုန်း တွက်ချက်ပါသည်။

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
 ထင်းလျော့နည်းသုံးစွဲနိုင်မှု

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အမည်	လျော့နည်းသုံးစွဲသည့်ထင်း(တန်)					လျော့နည်း သုံးစွဲခဲ့ သည့်ထင်း (တန်)ပေါင်း
		လောင် စာ တောင့် (တုံး)	လျော့နည်း ထင်း (တန်)(*)	စိုက်/စွန့် ပစ္စည်း (တန်)	လျော့နည်း ထင်းတန် (**)	စွမ်းအား မြှင့်မီးဖို(လုံး)	
	စုစုပေါင်း						

မှတ်ချက်။ (*)မြို့နေအိမ်ထောင်စု တစ်ရက် လောင်စာတောင့်(၆)တုံးသည် ချက်
 ပြုတ်ရန်လုံလောက်သဖြင့်တစ်နှစ်လျှင်(၂၁၉၀)တုံးလိုအပ် မည်ဖြစ်ပါ
 သည်။ပျမ်းမျှတစ်နှစ်(၂၂၀၀)တုံးဆိုပါကမြို့နေအိမ်ထောင်စုထင်းလို
 အပ်ချက်တစ်နှစ်(၁.၄)တန် ကုန်ကျမည်ဖြစ်၍ လောင်စာတောင့်
 (၁၅၇၀)တုံးသုံးစွဲပါက ထင်း(၁)တန်သုံးစွဲခြင်းနှင့် ညီမျှပါသည်။

(**)ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်နှစ် စိုက်/စွန့်ပစ္စည်း(၁၀)တန်
 အစားထိုးသုံးစွဲနိုင်လျှင် ထင်းလိုအပ်ချက်(၂.၅)တန် သက်သာ
 မည်ဖြစ်၍ စိုက်/စွန့်ပစ္စည်း(၄)တန် (၁)နှစ် သုံးစွဲလျှင် ထင်း(၁)တန်
 သုံးစွဲခြင်းနှင့်ညီမျှပါသည်။

(***)စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုတစ်လုံးထင်းလောင်စာကုန်ကျမှု၏ (၄၀)%
 သက်သာသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု တစ်စု စွမ်းအား
 မြှင့်မီးဖိုအား တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်လျှင် တစ်နှစ်ထင်း
 လိုအပ်ချက်(၂.၅)တန်၏(၄၀)%ဖြစ်သည့် ထင်း(၁)တန် လျော့နည်း
 သက်သာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံစံ-၃

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်၊-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
 ထင်းလိုအပ်ချက်နှင့် ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်စု အမည်	ပုံစံ(၁)အရ (၁)နှစ် လိုအပ်သည့် ထင်းတန်	ပုံစံ(၂)အရ လျော့နည်း သည့် ထင်း တန်	အမှန်လိုအပ် သည့်ထင်းတန် A	ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု			ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု ရာနှုန်း
					စိုက်ခင်း (*)	သဘာဝ တောထိန်း (**)	စုစုပေါင်း B	
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉
စုစုပေါင်း								

ပုံစံ-၄

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်၊-----မြို့နယ်အတွင်းရှိ လောင်စာတောင့်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံဆိုင်ရာ
 ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ
 စာရင်းကောက်ယူသည့်ခုနှစ်၊-----၊-----လ
 မြို့နယ်အတွင်းထုတ်လုပ်သည့် လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားအလိုက် စာရင်းချုပ်

ပုံစံ-၄-၁

စဉ်	လောင်စာတောင့် အမည်	တစ်နှစ်ထွက်ရှိ အရေအတွက်	ရောင်းချမှု အရေအတွက်	မှတ်ချက်

လောင်စာတောင့်အမျိုးအစားအလိုက် အခြေခံအချက်များ

ပုံစံ-၄-၂

စဉ်	လောင်စာတောင့်အမည်	အရွယ်အစား	အလေးချိန်	ဈေးနှုန်း	သုံးစွဲနိုင်မှုစွမ်းရည်	ပါဝင်ကုန်ကြမ်းနှင့်အမျိုးအစား

လောင်စာတောင့်ထုတ်လုပ်သူ လုပ်ငန်းရှင်များ၏ အခြေခံအချက်များ

ပုံစံ-၄-၃

စဉ်	လုပ်ငန်းရှင်အမည်	အလုပ်ရုံတည်နေရာ	ထုတ်လုပ်နည်းစနစ် (လူ/စက်)	တစ်နှစ်ထုတ်လုပ်မှု	ရောင်းချဖြန့်ဖြူးမှု (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)	မတည်ရင်းနှီးငွေ (ခန့်မှန်း)

လောင်စာတောင့်သုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်များ

ပုံစံ-၄-၄

စဉ်	သုံးစွဲသည့်လုပ်ငန်းအမည်	သုံးစွဲသည့်လောင်စာတောင့်အမျိုးအစား	တစ်ရက်သုံးစွဲမှု	သုံးစွဲကာလ	တစ်နှစ်သုံးစွဲမှုစုစုပေါင်း	မှတ်ချက်

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန
မြို့နယ်များ၏ လောင်စာတောင့်သုံးစွဲမှု အပတ်စဉ် စာရင်းကောက်ယူရန်ပုံစံ
စာရင်းကောက်ယူသည့်ခုနှစ်၊ -----|-----လ

စဉ်	မြို့နယ်	လောင်စာတောင့်ထုတ်လုပ်သူ/အရောင်းဆိုင်	တစ်နှစ်ထုတ်လုပ်မှု	ထုတ်လုပ်သည့်အမျိုးအစား	အသုံးပြုကုန်ကြမ်း			ဖြန့်ဖြူးမှု		
					အမျိုးအစား	ရရှိနေရာ	ထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်/အမျိုးအစား	ဒေသတွင်း	ပြည်ပ	ဈေးနှုန်း
၁	ရွှေဘို	ဦးသန်း /	၁၀၀၀၀၀-တုံး	မီးသွေးမှုန့်လောင်စာတောင့်	မီးသွေးမှုန့်ရွံစေးရေ	မီးသွေးဆိုင်	လက်+စက် ၂:၂၁	၈၀၀၀	၂၀၀၀	၅၀ ကျပ်
၂		ကုန်စုံဆိုင်	၄၅တုံးပါ ၁၂၀အိတ်	မီးခွဲခြမ်းလောင်စာတောင့်	-----	-----	-----	-----	-----	-----
၃										

မြို့နယ်များ၏ လောင်စာတောင့်သုံးစွဲမှု အပတ်စဉ် စာရင်းကောက်ယူရန်ပုံစံ

စဉ်	မြို့နယ်	သုံးစွဲသည့်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	ဆိုင်အမည်	သုံးစွဲမှု(တုံး) (တစ်ရက်/တစ်ပတ်)	တစ်နှစ်သုံးစွဲမှု (ခန့်မှန်းတုံး)	စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်း/ရာထူး / နေ့ရက်
၁	ရွှေဘို	စားသောက်ဆိုင်	အလင်းဧရာင်	၂၀-တုံး/၁၄၀-တုံး	၆၀၀၀၀-တုံး	ဦးဖြူ-တောအုပ် ဦးနီ-တောခေါင်း

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး
စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်စွည်းသုံးစွဲခြင်း

**ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်စွည်းသုံးစွဲမှု
စာရင်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်အလိုက်
လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း**

(Standard Operating Procedure on Utilization of Agricultural Residues)

ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေး စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်စွည်းသုံးစွဲခြင်း

လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေမှ သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းသည့်အခါ ထွက်ရှိလာမည့် ပဲစင်းငုံရိုး၊ နှမ်းရိုး၊ စပါးခွံ၊ မြေပဲခွံ အစရှိသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းထွက်ရှိပမာဏအပေါ် မူတည်၍ နေအိမ်များတွင် နေ့စဉ်ချက်ပြုတ်မှုအတွက် ထင်းလောင်စာအစား ပြောင်းလဲအသုံးပြုရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်မှုတွင် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ရရှိစေရေး စာရင်းကောက်ယူပြီး ရရှိကိန်းဂဏန်းများ မှန်ကန်မှု ရှိစေရေး အဆင့်ဆင့် စိစစ်ခြင်းဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များအရ အခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲနိုင်မှုမှ ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှုလျော့ချနိုင်ရေး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- (က) အပူပိုင်းဒေသနေ ဒေသခံများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ထင်းသုံးစွဲမှု လျော့ချနိုင်သည့် ပမာဏ သိရှိနိုင်ရန်။
- (ခ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်စေရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။
- (ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တိုးပွားလာမှု မြှင့်တင်ရန်။
- (ဃ) အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန၏ **ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်း(ထ)လုပ်ငန်းစဉ်**၏ ထိရောက်မှုအားဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်။
- (င) ဖော်ပြစဉ်မာသေချာသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ရရှိစေရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၁။ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာနရှိ ထင်းအစားအခြား လောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေးလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းကောက်ယူ၊ အဆင့်ဆင့် စိစစ်သူများအနေဖြင့် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုစိတ်ဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ထင်းအစားအခြားလောင်စာတိုးမြှင့်သုံးစွဲရေးလုပ်ငန်းအတွက် ဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို သိရှိရှင်းလင်းရန်နှင့် မြို့နယ်အတွင်း အခြေခံအချက်အလက်များ၊ စာရင်းကောက်/စိစစ်အတည်ပြုလုပ်ငန်းများကိုကျေညက်စွာ လေ့လာထားရန်။
- (ခ) မြို့နယ်အတွင်း ထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲနေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရပ်ကွက်များ၊ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများကိုဖော်ထုတ်၍ ယူနစ်တစ်ခုချင်းစီအလိုက်အပတ်စဉ်အသေးစိတ်ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရန်။
- (ဂ) အပတ်စဉ်ကောက်ယူရရှိသော အချက်အလက်များအား သက်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များအလိုက် ကိန်းဂဏန်းများ ရရှိတည်ဆောက်ထားရန်။
- (ဃ) ရရှိလာသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအား တာဝန်ခံသို့ တင်ပြ၍ မြို့နယ်ရုံး တွင် မှတ်ပုံတင်စာရင်း ပြုစုရေးဆွဲထားရှိရန်။
- (င) အပတ်စဉ် ကွင်းဆင်းကောက်ယူရရှိလာသည့် အချက်အလက်များ၊ ကိန်းဂဏန်းများအားစိစစ်ပြီးဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်မှုအခြေအနေအပေါ် တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုတို့ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၂။ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ

ဒေသတွင်းထင်းအစားအခြားလောင်စာသုံးစွဲမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူမည့် ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများသည် ဌာနသတ်မှတ်တူညီဝတ်စုံ၊ အပြည့်အစုံ ဖြင့် သပ်ရပ်စွာဝတ်ဆင်၍ စာရင်းကောက်ယူရန်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ရပ်မိရပ်ဖများသို့ မိမိတို့ ဌာန၏လုပ်ငန်း တာဝန်များ၊ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မည့်အစီအမံများနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ဆွေး နွေးညှိနှိုင်းအသိပေးထားရန်။
- (ဂ) ဌာနကုိုယ်စားပြု စာရင်းကောက်ယူခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် မိမိစာရင်း ကောက်ယူမည့်လုပ်ငန်း၊ ရပ်ကွက်၊ အိမ်ထောင်စုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဒေသ/ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသို့ ဌာန၏ စာရင်းကောက်ယူခြင်းဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်၊မျှော်မှန်းချက်များအားသေချာစွာရှင်းလင်းပြောကြားရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ/ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး(သို့မဟုတ်)ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးမှစာရေးနှင့်အတူ သွားရောက်ကောက်ယူရန်။
- (ဃ) လိုအပ်ပါက (သို့မဟုတ်) သက်ဆိုင်ရာမှ တောင်းဆိုခဲ့ပါက လုပ်ငန်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ရောက်ရှိစာရင်းကောက်ယူခဲ့ခြင်းအား ဌာန၏ တံဆိပ်တုံး ရိုက်နှိပ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ပေးရန်။
- (င) ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့် ပြည်သူလူထုအား ယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆို ဆောင်ရွက် ရန်။
- (စ) စာရင်းကောက်ယူမှုများအား အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော မှတ်တမ်း တင်ဓာတ်ပုံ လုံလောက်စွာ ရိုက်ယူထားရှိရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၃။ ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရမည့်အချက်များ

ထင်းအစားအခြားလောင်စာများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးတို့အား ဒေသအတွင်း ထုတ်လုပ်နိုင်မှု၊ ထွက်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေ၊ အိမ်ထောင်စုများ သုံးစွဲမှုအခြေအနေ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်း များ သုံးစွဲမှုအခြေအနေ၊ လောင်စာစွမ်းအင် ရရှိမှုအခြေအနေ၊ အစားထိုးလောင်စာကုန်ကြမ်း များ ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေစသည့် အချက်အလက်များ ရရှိမှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အချက် အလက်များအား စာရင်းပြုစုကောက်ယူရမည်-

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းထွက်ရှိမှုစာရင်းကောက်ယူခြင်း

- (၁) ဒေသတွင်း ထွက်ရှိသည့် စိုက်/စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အမျိုးအမည် (ထင်းအစားထိုးလောင်စာအဖြစ်အမှန်အသုံးပြုသည့်စိုက်/စွန့် ပစ္စည်းသာ စာရင်းကောက်ယူရန်)
- (၂) မိမိဒေသအတွင်း အသုံးအများဆုံး စိုက်/စွန့်ပစ္စည်းအမည်၊ ပမာဏ
- (၃) ထွက်ရှိ စိုက်/စွန့်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ဒေသတွင်း စိုက်ပျိုးသီးနှံအမျိုး အစားအလိုက် စိုက်ဧက၊ တစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်း
- (၄) စိုက်/စွန့်သုံးသီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် ရိတ်သိမ်းစုဆောင်းသည့် ရာသီအချိန်ကာလ(စိုက်/စွန့်အဖြစ်စုဆောင်းနိုင်သည့်အချိန်ကာလ)
- (၅) စုဆောင်းသိုလှောင်ခြင်းစနစ်
- (၆) အနာဂတ်သုံးစွဲနိုင်မှုအလားအလာ
သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် စိုက်ဧကကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊မြေစာရင်း၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ကိန်းဂဏန်းများ အပေါ်အခြေခံမှတ်တမ်းတင်ရန်)

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှုစာရင်းကောက်ယူခြင်း

- (၁) စိုက်/စွန့်သုံးလုပ်ငန်းအမည်/ကျေးရွာအမည်နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်
- (၂) သုံးစွဲသည့် စိုက်/စွန့်ပစ္စည်း အမျိုးအစား
- (၃) တစ်ရက်/တစ်ပတ်/တစ်လလျှင်သုံးစွဲမှုပမာဏ(တင်း/လှည်းစီးရေး/တန်)
- (၄) သုံးစွဲသည့်ကာလ(၁လ/၃လ/၅လ/၆လ/၁နှစ်ပတ်လုံး)
- (၅) သုံးစွဲပုံ(စိုက်/စွန့် သီးသန့်သုံး/အခြားလောင်စာနှင့် ရောသုံးစသည်)
- (၆) တစ်နှစ်အတွင်းသုံးစွဲနိုင်မည့်ပမာဏ(ခန့်မှန်း)(တင်း/လှည်းစီးရေး/တန်)

(င) သုံးစွဲသည့် မီးဖိုအမျိုးအစားအလိုက် စာရင်းကောက်ယူရန်
(အမှန်အသုံးပြုနေသည့် မီးဖိုအမျိုးအစားအားလုံး စာရင်းကောက်ယူရန်)

လုပ်ငန်းစဉ်-၄။ ကောက်ယူရရှိသည့် အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း
စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် အပတ်စဉ် ကွင်းဆင်းစာရင်း
ကောက်ယူ ရရှိလာသော အချက်အလက်များအား အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း
မှတ်တမ်းရေးသွင်း၍ မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးရုံးများတွင် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်
များ ဖွင့်လှစ်ရေးသွင်းမှတ်တမ်းထားရှိရမည်-

- (က) မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအလိုက်တစ်နှစ်ထင်းလိုအပ်ချက်တွက်ချက်မှု
(ပုံစံ-၁)
- (ခ) စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို၊လောင်စာတုံး၊ စိုက်/စွန့်သုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် တစ်နှစ်ထင်း
လောင်စာ လျော့ချသုံးစွဲနိုင်ခြင်း (ပုံစံ-၂)
- (ဂ) ဒေသ၏ ထင်းလိုအပ်ချက်အပေါ် တည်ထောင်ပြီး စိုက်ခင်း၊ ထိန်းပြီး
သဘာဝတောတို့မှ ထင်းလိုအပ်ချက်ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် အခြေအနေ
(ပုံစံ-၃)
- (င) မြို့နယ်အတွင်းထွက်ရှိသည့် စိုက်/စွန့်အမျိုးအစားအလိုက် အခြေခံအချက်
များကို မှတ်တမ်းတင်ပြုစုထားရှိခြင်း (ပုံစံ-၅)
- (ဆ) မြို့နယ်၏စိုက်/စွန့်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှုများကိုအပတ်စဉ် စာရင်းကောက်ယူခြင်း
(၁) စိုက်/စွန့်သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုတစ်စုစီ/ လုပ်ငန်းတစ်ခုစီအလိုက်
အသေးစိတ် ကောက်ယူရမည်။ (ပုံစံ-၇-၁)

(၂) အိမ်ထောင်စုများနှင့် လုပ်ငန်းများသုံးစွဲသည့် စိုက်/စွန့်အမျိုးအစား အလိုက် စာရင်းချုပ်ပြုစုထားရှိရမည်။ (ပုံစံ-၇-၂)

လုပ်ငန်းစဉ်-၅။ မှတ်တမ်းရေးသွင်းရာတွင် ယူနစ်များတူညီစွာဖြင့် မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း

မှတ်တမ်းများ ရေးသွင်းရာတွင် ယူနစ်များ တူညီစွာဖြင့် မှတ်တမ်းရေးသွင်း နိုင်ရေးအတွက်အောက်ဖော်ပြပါစံနှုန်းများအားသိရှိမှတ်သားရန်နှင့် ယင်းအပေါ် အခြေခံကာ တွက်ချက်စာရင်းပြုစုရမည်-

“ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် စိုက်ဧကအပေါ် အခြေခံတွက်ချက်ရမည့် စိုက်/စွန့်ပစ္စည်းထွက်ရှိမှု စံနှုန်း ”

- (က) ချည်မျှင်တိုဝါရိုး (၁)ဧက ၃.၅စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၁.၈၉ ကုဗတန်
- (ခ) ချည်မျှင်ရှည်ဝါရိုး (၁)ဧက ၂.၅စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၁.၃၅ ကုဗတန်
- (ဂ) နှမ်းရိုး (၁)ဧက ၁.၅စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၀.၈၁ ကုဗတန်
- (ဃ) မြေပဲခွံ (၁)ဧက ၀.၄စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၀.၂၁၆ ကုဗတန်
- (င) ပဲစဉ်းငုံရိုး(၁)ဧက ၃.၅စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၁.၈၉ ကုဗတန်
- (စ) နေကြာရိုး(၁)ဧက ၂.၅စီး × ၂၇ ကုဗပေ = ၁.၃၅ ကုဗတန်

အခြားစံနှုန်းများ

- (ဆ) စပါးခွံ (၃၅)တင်း = ၁ ကုဗတန်
- (ဇ) ထန်းပင်ထွက်စွန့်ပစ်ပစ္စည်း (ထန်း ၁ပင်မှ ထွက်ရှိမှု) = ၂.၆၄ ကုဗပေ

လုပ်ငန်းစဉ်-၆။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း

ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူရေး ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်အဆင့်ဆင့်သောတာဝန်ရှိသူများမှအောက် ဖော်ပြပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) **တိုင်းတာဝန်ခံ။** တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သို့တင်ပြပြီးတိုင်းဒေသကြီး အဆင့်ဆက်စပ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ညှိနှိုင်းပြီး စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ရန်။
- (ခ) **ခရိုင်တာဝန်ခံ။** ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြပြီး ဆက်စပ် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် များ၊ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။
- (ဂ) **မြို့နယ်တာဝန်ခံ**
  - (၁)မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအဖွဲ့ အစည်းများ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။
  - (၂)ဝန်ထမ်းများအားသတ်သတ်မှတ်မှတ် တာဝန်ပေးရမည်။ (စာရင်း ကောက်ယူသည့်အဖွဲ့အား အနည်းဆုံး(၁)နှစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။)
  - (၃)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ နည်းစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး သေချာစွာ ရှင်းလင်းလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်။
  - (၄)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် အခက်အခဲပြဿနာများမရှိနိုင်ရန်စာရင်းကောက်ကာလစစ်ချင်းတွင် ကိုယ်တိုင်လိုက်ပါ၍ စံနမူနာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် လစဉ် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူမှုအား လိုက်ပါစစ်ဆေး ဆောင် ရွက်ရန်။

(၅)စာရင်းကောက်ယူမည့် စားသောက်ဆိုင်/ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာတို့အား
မထပ်စေဘဲ ပျံ့နှံ့စွာ စာရင်းကောက်ယူရန်။

(၆)စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများ၏ အခက်အခဲကို ချက်ချင်းဖြေရှင်း
ဆောင်ရွက်ပေး ရန်။

(၇)မြို့နယ်တာဝန်ခံမှ လစဉ်အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူမှု
အခြေအနေ အား လိုက်ပါစိစစ်ဆောင်ရွက်ရန်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၇။ စိစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့်ကွင်းဆင်းစာရင်း
ကောက်ယူ ရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်ပြည့်စုံမှုရှိ/မရှိ
စိစစ်နိုင်ရန်အတွက်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၊မြေစာရင်း
ဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနစသည့်
ဆက်စပ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ စာရင်းဇယားများဖြင့် တိုက်ဆိုင်စိစစ်ခြင်း၊
ရှောင်တခင်ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ပြီးစာရင်းကောက်ဝန်ထမ်းများကောက်ယူထား
သောအချက်အလက်များ မှန်ကန်မှုရှိ/မရှိ ပြန်လည်ကွင်းဆင်းမေးမြန်းခြင်း၊
ကွင်းဆင်းစာရင်းကောက်ယူစဉ် အခါအားလျော်စွာ လိုက်ပါစိစစ်ဆေးခြင်းများ
ဆောင်ရွက်ရမည်။

လုပ်ငန်းစဉ်-၈။ လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်းအစီရင်ခံစာပြုစုသုံးသပ် တင်ပြခြင်း

မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီးတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ကွင်းဆင်း
စာရင်းကောက် ယူရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအပေါ် တာဝန်ယူ/
တာဝန်ခံမှုရှိစွာဖြင့်အတည်ပြု၍ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာပြုစုတင်ပြရန်နှင့်ကောက်ယူ
ရရှိသော အချက်အလက်များအရ ဒေသအတွင်းစိမ်းလန်းစိုပြည်စေရေး၊
ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှုလျော့နည်းစေရေးအတွက်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်မှုအခြေ
အနေအပေါ် အောက်ဖော်ပြပါတွက်ချက်မှုစံနှုန်းများကို ကိုးကား၍ သုံးသပ်
တင်ပြရမည်-

- (က) မြို့နေအိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်နှစ်လိုအပ်ထင်း = ၁.၄ တန်
- (ခ) ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုတစ်စုတစ်နှစ်လိုအပ်ထင်း = ၂.၅ တန်
- (ဂ) ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်တစ်စုစိုက်စွန့်ပစ္စည်းလိုအပ်ချက် = ၁၀ တန်
- (င) တစ်နှစ်ပတ်လုံးစွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသုံးအိမ်ထောင်စုတစ်စု၏
တစ်နှစ်လျော့နည်း သုံးထင်း = ၁ တန်
- (စ) သဘာဝတောထိန်းဧရိယာမှ
(၁၀)နှစ်ခုတ်ပတ်ဖြင့်ပျမ်းမျှ ၁ ဧက
ထင်းထွက်ရှိတန် = ၆ တန်
- (ဆ) ၁၀ နှစ်သားကျေးရွာသုံးထင်းစိုက်ခင်းခုတ်ပတ်ဖြင့်
ပျမ်းမျှ ၁ ဧက
ထင်းထွက်ရှိတန် = ၃ တန်

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
ထင်းလိုအပ်ချက်

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အမည်	အိမ်ထောင်စု ဦးရေ	(၁)နှစ် လိုအပ်ထင်းတန်		ပေါင်း (တန်)	မှတ်ချက်
			မြို့နေ x (၁.၄) တန်	ကျေးလက်နေ x (၂.၅)တန်		
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇
စုစုပေါင်း						

မှတ်ချက်။ မြို့နေအိမ်ထောင်စု(၁)စုလျှင် (၁)နှစ်(၁.၄)တန်နှုန်း၊ ကျေးလက်နေ
အိမ်ထောင်စု(၁)စုလျှင် (၁)နှစ်(၂.၅)တန်နှုန်း တွက်ချက်ပါသည်။

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
 ထင်းလျော့နည်းသုံးစွဲနိုင်မှု

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အမည်	လျော့နည်းသုံးစွဲသည့်ထင်း(တန်)						လျော့နည်း သုံးစွဲခဲ့ သည့်ထင်း (တန်)ပေါင်း
		လောင် စာ တောင့် (တုံး)	လျော့နည်း ထင်း (တန်)(*)	စိုက်/စွန့် ပစ္စည်း (တန်)	လျော့နည်း ထင်းတန် (**)	စွမ်းအား မြှင့်မီးဖို(လုံး)	လျော့နည်း ထင်း (တန်) (***)	
စုစုပေါင်း								

မှတ်ချက်။ (*)မြို့နေအိမ်ထောင်စု တစ်ရက် လောင်စာတောင့်(၆)တုံးသည် ချက်ပြုတ်ရန်လုံလောက်သဖြင့်တစ်နှစ်လျှင်(၂၁၉၀)တုံးလိုအပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။ပျမ်းမျှတစ်နှစ်(၂၂၀၀)တုံးဆိုပါကမြို့နေအိမ်ထောင်စုထင်းလိုအပ်ချက်တစ်နှစ်(၁.၄)တန် ကုန်ကျမည်ဖြစ်၍ လောင်စာတောင့်(၁၅၇၀)တုံးသုံးစွဲပါက ထင်း(၁)တန်သုံးစွဲခြင်းနှင့် ညီမျှပါသည်။

(**)ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုတစ်စု တစ်နှစ် စိုက်/စွန့်ပစ္စည်း(၁၀)တန် အစားထိုးသုံးစွဲနိုင်လျှင် ထင်းလိုအပ်ချက်(၂.၅)တန် သက်သာမည်ဖြစ်၍ စိုက်/စွန့်ပစ္စည်း(၄)တန် (၁)နှစ် သုံးစွဲလျှင် ထင်း(၁)တန် သုံးစွဲခြင်းနှင့်ညီမျှပါသည်။

(***)စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုတစ်လုံးထင်းလောင်စာကုန်ကျမှု၏ (၄၀)% သက်သာသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု တစ်စု စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုအား တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်လျှင် တစ်နှစ်ထင်းလိုအပ်ချက်(၂.၅)တန်၏(၄၀)%ဖြစ်သည့် ထင်း(၁)တန် လျော့နည်းသက်သာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံစံ-၃

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

-----ခရိုင်၊-----မြို့နယ်၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်-----ခုနှစ်
ထင်းလိုအပ်ချက်နှင့် ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်စု အမည်	ပုံစံ(၁)အရ (၁)နှစ် လိုအပ်သည့် ထင်းတန်	ပုံစံ(၂)အရ လျော့နည်း သည့် ထင်း တန်	အမှန်လိုအပ် သည့်ထင်းတန် A	ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု			ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှု ရာနှုန်း
					စိုက်ခင်း (*)	သဘာဝ တောထိန်း (**)	စုစုပေါင်း B	
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉
စုစုပေါင်း								

ပုံစံ-၅

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းအခြေခံအချက်များ

စာရင်းကောက်ယူသည့်ခုနှစ်၊ -----၊-----လ

မြို့နယ်အတွင်း ထွက်ရှိသည့် စိုက်/စွန့်အမျိုးအစားအလိုက် အခြေခံအချက်များ

စဉ်	စိုက်/စွန့်အမည်	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက စိုက်/စွန့်ထွက်ရှိ 'ပဲ'	ထွက်ရှိမှု စုစုပေါင်း	လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုမှု(တန်)	ရရှိကာလ

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန
မြို့နယ်၏စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းနှင့် မီးဖိုအမျိုးအစားများအား အပတ်စဉ်
စာရင်းကောက်ယူရန်ပုံစံ
စာရင်းကောက်ယူသည့်ခုနှစ်၊ -----၊-----လ

စဉ်	မြို့နယ်	စာရင်းကောက်ကျေးရွာ	အိမ်ထောင်စုရိုရင်း	စိုက်/စွန့်သုံး အိမ်ထောင်စု/လုပ်ငန်း	စိုက်/စွန့်အမျိုးအစား	စိုက်/စွန့်ပမာဏ	စိုက်/စွန့်ရရှိသည့်စစ်မြစ်		သုံးစွဲသည့်ကာလ	သုံးစွဲသည့်မီးဖိုအမျိုးအစား	စာရင်းကောက်ဝန်ထမ်း/ရာထူး/နေ့ရက်
							မိမိလယ်/ယာ	အခြား			
၁	ကံမ	ရွာသစ်	၁၈၀-၈	စံပဲလှော်ဖို	ထန်းလက်	၂၀-တန်	ယာစည်းရိုး	-	၄-လ	-	ဦးဖြူ- တောအုပ် ဦးနီ- တောခေါင်း
				ဦးအေး	ပဲစဉ်းငုံ	၈-တန်	ယာ	-	၅-လ	အဝမ်း	
				ဒေါ်မိမိ	စပါးခွံ	၁၂-တန်	-	ဆန်စက်	တစ်နှစ်လုံး	ဖိုခုံလောက်	
				ရွှေတောင်ပဲကြော်လုပ်ငန်း	မြေပဲခွံ	၄၀-တန်	-	ပဲခွဲစက်	တစ်နှစ်လုံး	-	
				အေးမုန့်ဖတ်လုပ်ငန်း	နှမ်းရိုး	၂၅-တန်	ယာ	-	တစ်နှစ်လုံး	-	
				အုတ်ဖို	စပါးခွံ	၁၂၅-တန်	-	ဆန်စက်	၃-လ	-	

စဉ်	မြို့နယ်	စာရင်းကောက်ကျေးရွာ	အိမ်ထောင်စုရိုရင်း	စိုက်/စွန့်သုံးအိမ်ထောင်စု/လုပ်ငန်း	စိုက်/စွန့်အမျိုးအစား	စိုက်/စွန့်ပမာဏ
၁	ကံမ	ရွာသစ်	၁၈၀-၈	ပဲလှော်ဖို (၁)ခု	ထန်းလက်	၂၀-တန်
၂				အိမ်ထောင်စု (၂၀)စု	ပဲစဉ်းငုံ	၁၈-တန်
၃				အိမ်ထောင်စု (၅)စု	စပါးခွံ	၄၅-တန်
၄				ပဲကြော်လုပ်ငန်း (၃)ခု	မြေပဲခွံ	၁၀၀-တန်
၅				အုတ်ဖို (၂)ဖို	စပါးခွံ	၂၂၅-တန်
						၄၀၈-တန်

